

LIKKUTEI TORAH • PARSHAS VAYIKRA • MAAMAR 5

ביאור הדברים הנ"ל ע"פ ולא תשבית מלח וגו'

Uma explicação do que foi dito acima,
sobre “E não deixarás de acrescentar sal”

DEDICADO EM HONRA DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

O pai do Rebe, Reb Levi Itzchak

LikuteiTorah.com

A PARASHÁ CHASSÍDICA

likuteitorah.com/pt/likutei-torah/vayikra/5/

1 ביאור הדברים הנ"ל ע"פ ולא תשכית מלח וגו'

Uma explicação dos assuntos mencionados acima, à luz do versículo: “E não deixarás faltar o sal”, etc.

2 הנה בסי של כינונים פ"ג [פרק ג'] נתבאר בענין הנפש שהיא כלולה מעשר בחינות כנגד ע"ס [עשר ספירות] עליונות כו', וכן פ"ב נתי' [נתבאר] מהות ועצמות נפש האלהית שהן עשר בחינותיה כו'.

Ora, no Sefer shel Beinonim [Tanya], capítulo 3, explica-se, a respeito da alma, que ela é composta de dez níveis correspondentes às dez Sefirot superiores, etc.; e, igualmente, no capítulo 12, explica-se a essência e o próprio ser da alma divina, que são seus dez níveis, etc.

אך באמת חסר שם ולא נתבאר איך שגם החכמה שהיא ראשית שבעשר בחינות הנ"ל הוא רק בחי' כלי בלבד לעצמיות ומהות הנפש.

Mas, na verdade, algo ficou faltando ali, e não se explicou como até mesmo Chochmá (sabedoria), que é o primeiro dos dez níveis mencionados acima, é apenas o nível de um recipiente, nada além disso, para a essência e o próprio ser da alma.

כמו שהמוח הגשמי הוא רק כלי לכח השכל והחכמה המתפשט מהנפש. כך עד"י כח השכל שבנפש הוא רק כלי למהות ועצמיות הנפש. (ועמ"ש בד"ה פתח אליהו).

Assim como o cérebro físico é apenas um recipiente para o poder do intelecto e da sabedoria que se estende da alma, da mesma maneira o poder do intelecto na alma é apenas um recipiente para a essência e o próprio ser da alma. (E veja o que está escrito no discurso que começa com “Pasach Eliyahu” [“Eliyahu abriu”].)

אבל לא שהשכל הוא ממהות ועצמיות הנפש. שהרי השכל אינו שוה באדם בכל עת שפעמים צלול דעתו ופעמים לא כן עד שפעמים ידבר שטויות וא"כ יש בהשכל שינויים רבים,

Mas não que o intelecto seja da essência e do próprio ser da alma. Pois o intelecto de uma pessoa não é o mesmo em todos os momentos: às vezes sua mente está lúcida e, às vezes, não; a ponto de, por vezes, ela falar disparates. Se é assim, há muitas mudanças no intelecto.

ולכן א"א לומר שהשכל הוא עצמיות הנפש ממש ושעצמיות הנפש הוא רק עשר בחינותי' [בחינותיה] שהן שכל ומדות או אפ"י [אפילו] לומר שהיא מציאות א' והוא שכל

Portanto, é impossível dizer que o intelecto seja o próprio ser da alma, e que o próprio ser da alma consista apenas em seus dez níveis, que são intelecto e atributos emocionais (midot), ou mesmo dizer que ela seja uma única entidade e que [essa entidade] seja o intelecto.

אלא שהשכל הוא רק כלי לבד ואפילו בחי' רצון שיש בנפש למעלה מהשכל כמו ענין שתוק כך עלה כו' ג"כ נק' קרקפתא או גלגלתא דחפיא על מוחא שהוא גם כן בחי' כלי

Antes, o intelecto é apenas um recipiente, nada mais. E até mesmo o nível de vontade que há na alma, acima do intelecto, como no caso de "Silencia; assim surgiu [em pensamento]", etc., também é chamado de karkafta, ou gulgalta (crânio) que cobre o cérebro, o que também constitui o nível de um recipiente.

(ולכן אנו רואים שהשכל הולך ומתגדל שהתינוק שכלו קטן ביותר וכשמתגדל מעט מעט כך יתוסף הגדלת שכלו ומדותיו וזקני ת"ח [תלמיד חכם / תלמידי חכמים] כל מה שמזקינין דעתן מתיישבת כו'.

(Portanto, vemos que o intelecto continua a crescer: o intelecto de um bebê é muito pequeno e, à medida que ele cresce pouco a pouco, também aumenta o desenvolvimento de seu intelecto e de seus atributos emocionais; e, quanto aos eruditos de Torá idosos, quanto mais envelhecem, mais sua mente se torna ponderada, etc.)

והרי הנשמה היה בו גם מקטנותו ואם כן למה היה אז שכלו קטן. אלא הענין כי הנשמה עצמה היא למעלה מהשכל. והשכל הוא כח המתפשט ממנה וכדי שיהיה נמשך המשכה והתפשטות זה אל הגילוי הוא כשיש כלי להכיל

Ora, a alma já estava nele desde a infância; sendo assim, por que seu intelecto era então pequeno? O ponto, porém, é que a própria alma está acima do intelecto, e o intelecto é um poder que se estende dela. E, para que essa atração e extensão se revele, [isso ocorre] quando há um recipiente que a contenha,

דהיינו כלי המוח שהוא כלי לאור השכל אזי הכלי הוא ממשיך לתוכו גילוי אור וכח השכל ובקטן מצד קטנות מוחו השכל מאיר בקטנות מאד כו', אבל הנשמה עצמה מלובשת בו גם מקטנותו ותחלת התהוותו).

a saber, o recipiente do cérebro, que é um recipiente para a luz do intelecto. Então, o recipiente atrai para dentro de si a revelação da luz e da força do intelecto; e, numa criança pequena, devido à pequenez de seu cérebro, o intelecto brilha numa medida muito reduzida etc. Mas a própria alma está revestida nele desde a infância e desde o próprio início de sua formação.)

והנה מהות ועצמות הנפש היא חלק אלוה שאינו בגדר עשר בחינות שיש להן גדר מיוחד אלא אור פשוט כו',

Ora, a essência e o próprio ser da alma são "uma parte de D'us", que não se encontra nos limites de dez níveis, cada um com uma definição específica; antes, [é] uma luz simples etc.

וכן כתב הגאון מהר"ל [מהרצ"ה לומר] מפראג זצ"ל [זכר צדיק לברכה] בהקדמתו לסי' גבורות ה' ד"ג ע"ג [על גבי] וז"ל [זוה לשונן] ואולי יאמרו אם אין עצמותו שכל וגשם ח"ו [חס ושלום] לומר עליו אם כן מהו יתברך.

E assim escreveu o Gaon, o Maharal de Praga, de abençoada memória, em sua introdução ao livro Gevuros Hashem, folio 3, column c; estas são suas palavras: “Talvez digam: se Sua essência não é intelecto — e corpo, D'us nos livre de dizê-lo a respeito Dele —, então o que Ele é, bendito seja?”

נשיב להם וכי הנשמה שבגוף האדם יוכל לעמוד על אמתתה. כל שכן וכל שכן בורא הכל שאין לשאול עליו קושיא זאת כי לא יראני האדם וחי עכ"ל [עד כאן לשונן].

Responder-lhes-emos: será que [alguém] pode conhecer a verdadeira natureza da alma que está no corpo de uma pessoa? Quanto mais, e quanto mais ainda, o Criador de tudo, a respeito de Quem não se pode fazer essa pergunta, pois “o homem não Me verá e viverá”. Fim de suas palavras.

הרי ביאר שהנשמה עצמה היא למעלה ממהות שכל. והנה כמ"כ [כמו כן] יובן מזה הנמשל למעלה (כמ"ש הגאון הנ"ל) בענין ע"ס [עשר ספירות] עליונות לגבי המאציל א"ס ב"ה.

Assim, ele explicou que a própria alma está acima da essência do intelecto. Ora, do mesmo modo, a partir disso se compreenderá o análogo acima (como escreveu o Gaon mencionado acima), acerca das Dez Sefirot superiores em relação ao Emanador, o Infinito (Ein Sof), bendito seja Ele.

או שכמו שהוא למעלה כך הוא למטה בנפש (כמ"ש נעשה אדם בצלמנו כו' דקאי על הנשמה ועיין בשל"ה [בשני לוחות הברית] ד"ט וד"י [ודי יסודות]) שאפילו בחי' חכמה עילאה דאצילות היא רק בחי' כלי לבד לאור א"ס ב"ה,

Ou, dito de outra maneira: assim como é acima, assim é abaixo, na alma (como está escrito: “Façamos o homem à Nossa imagem” etc., o que se refere à alma; e veja-se o Shelah, folio 9 e folio 10). [Isto é,] até mesmo o nível da Chochmá superior de Atsilut é apenas o nível de um recipiente, nada além, para a Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele,

אבל אינה עצמותו של המאציל ב"ה כי הוא פשוט בת כלית הפשיטות, משא"כ בחי' חכמה הוא איזה מהות וגדר מיוחד.

mas não é o próprio ser do Emanador, bendito seja Ele, pois Ele é simples com a máxima simplicidade, ao passo que o nível de Chochmá possui uma essência e uma definição específicas.

3 ואנת חכים זהו השפלה וענוה שמשפיל א"ע [את עצמו] כביכול להיות מתלבש בחכמה ואזי איהו וחיוהי וגרמוהי חד ולא כמו התלבשות הנפש בשכל.

E “Tu és sábio”: isto é um rebaixamento e uma humildade, pois Ele Se rebaixa, por assim dizer, para Se revestir em Chochmá; então, “Ele, Suas forças vitais e Seus recipientes são um”, e [isso] não é como o revestimento da alma no intelecto.

ומ"מ הוא רק כלי כו'. וכמ"ש בס' של בינונים דמ"ש הרמב"ם [הרבי משה בן מימון] הוא המדע והוא היודע כו'

Não obstante, ela é apenas um recipiente, etc. E, como está escrito no Sefer shel Beinonim, o que o Rambam escreveu — “Ele é o Conhecimento e Ele é o Conhecedor”, etc. —

והודו לו חכמי הקבלה, זהו דוקא בהתלבשות אור א"ס ב"ה ע"י צמצומים רבים בכלים דחב"ד [דחכמה בינה ודעת] דאצי"א לא למעלה מהאצי"א כו'.

e os sábios da Cabalá concordaram com ele: isso se aplica especificamente ao revestimento da Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, por meio de muitos tsimtsumim, nos recipientes de Chochmá, Biná e Daat de Atsilut, mas não acima de Atsilut, etc.

כי הנה בהקדמה לספר גבורות ה' שם השיג לגמרי עמ"ש הרמב"ם [הרבי משה בן מימון] שהוא המדע כו', וז"ל [וזה לשונו]

Pois, na introdução ao livro Gevuros Hashem, ali, [o Maharal] contestou completamente o que o Rambam escreveu, que Ele é o Conhecimento, etc.; e estas são suas palavras:

אבל הוא ית' שקראו רז"ל [רבותינו זכרונם לברכה] בשם הקב"ה ולא נקרא השכל ב"ה כי אמיתת עצמותו לא נודע רק שהוא נבדל מכל גשם וגוף ומכל הנמצאים

“Mas Ele, bendito seja, a Quem nossos Sábios, de abençoada memória, chamaram pelo nome ‘o Santo, bendito seja Ele’, e que não é chamado ‘o Intelecto, bendito seja Ele’: [isso] porque a verdade de Sua essência não é conhecida; sabe-se apenas que Ele é separado de toda matéria e corpo e de todos os seres existentes.”

ועל זה נאמר הקדוש ב"ה שענין קדוש נאמר על מי שהוא נבדל כי הוא יתברך פשוט בתכלית הפשיטות כו' יעו"ש [יעויין שם] שהאריך להשיג לגמרי ע"ד הרמב"ם [הרבי משה בן מימון] הנ"ל.

E a isso se refere a expressão ‘o Santo, bendito seja Ele’, pois ‘santo’ se diz daquele que é separado; porque Ele, bendito seja, é simples com a mais absoluta simplicidade”, etc. Veja ali, onde ele se estende ao contestar completamente as palavras do Rambam mencionadas acima.

אמנם לפי קבלת האריז"ל [האר"י זכרוננו לברכה] עולה שדברי שניהם אמת, דבא"ס ב"ה עצמו לא שייך כלל לתאר בחי חכמה כי החכמה נחשבת אצלו כמו עשי [עשיה] ממש וכדברי הגאון מהר"ל [מהרצ"ה לומר] שלכן נק' הקב"ה כנ"ל.

No entanto, segundo a Cabalá do Arizal, de abençoada memória, conclui-se que as palavras de ambos são verdadeiras. Pois, quanto ao próprio Ein Sof, bendito seja Ele, não cabe de modo algum descrevê-Lo pelo nível de Chochmá, uma vez que, diante Dele, Chochmá é considerada como uma ação concreta (Assiá); e [isso corresponde] às palavras do Gaon, o Maharal, de que, por isso, Ele é chamado 'o Santo, bendito seja Ele', como mencionado acima.

4 ומ"מ בהתלבשות אור א"ס ע"י צמצומים רבים בכלים דחב"ד [דחכמה בינה ודעת] דאצילות כיון דאיהו וחיוהי וגרמוהי חד בהון זהו מ"ש הרמב"ם [הרבי משה בן מימון] שהוא המדע והוא היודע כו' וכמאמר התיקונים אנת חכים ולא בחכמה ידיעא כו'.

No entanto, no revestimento da Luz Infinita (Or Ein Sof), por meio de muitas contrações (tsimtsu-mim), nos recipientes de Chochmá, Biná e Daat de Atsilut, uma vez que "Ele, Suas forças vitais e Seus recipientes são um" neles, é a isso que se refere o que escreveu o Rambam: "Ele é o Conhecimento e Ele é o conhecedor", etc.; e também o dito dos Tikkunim: "Tu és sábio, mas não com uma sabedoria conhecida", etc.

ואם כן מכ"ז [מכל זה] מובן מ"ש שהחכמה הוא רק כלי לאור א"ס ב"ה: (והנה הגם שבתניא נתבאר שהנשמה נמשכה מבחי חכמה שהוא המדע כו' כמו שהבן נמשך ממנו האב והחכמה היא בחי כלי כנ"ל.

Se assim é, de tudo isso se entende o que foi dito: Chochmá é apenas um recipiente para a Luz Infinita, bendito seja Ele. (Ora, embora no Tanya seja explicado que a alma deriva do nível de Chochmá, que é "o Conhecimento", etc., assim como um filho deriva do cérebro do pai, e Chochmá é o nível de um recipiente, como mencionado acima,

אך י"ל [יש לומר] כי אע"פ [אף על פי] שהחכמה היא בחי כלי מ"מ שורה בה עכ"פ [על כל פנים] א"ס ב"ה עצמו שלמעלה מהחכמה וכמ"ש של בינונים פל"ה בהג"ה [בהגהה]

pode-se dizer que, embora Chochmá seja o nível de um recipiente, ainda assim, pelo menos, o próprio Infinito (Ein Sof), bendito seja Ele, que está acima de Chochmá, repousa nela, como está escrito em Sefer shel Beinonim, capítulo 35, na nota.

ולכן גם בהנשמה הנמשכת מכלי ח"ע [חכמה עילאה] מלובש גם כן הארה מבחי' האור המלובש בכלי הח"ע [החכמה עילאה] דאיהו וחיהו חד. וכמ"ש באגה"ק [באגרת הקודש] משל גשמי לזה כמו בהטפה נמשך בה גם ממהות הנפש ועצמותה המלובשת במוחין

Portanto, também na alma, que deriva do recipiente da Chochmá suprema, está revestida uma irradiação do nível da luz revestida no recipiente da Chochmá suprema, pois “Ele e Suas forças vitais são um”. E, como está escrito em Iggeret HaKodesh, há uma analogia física para isso: assim como na gota [de sêmen] também se transmite [algo] da essência e do próprio ser da alma revestida nos mochin,

ולכן מולידה בדומה לה ממש עכ"ל [עד כאן לשונו]. וזהו שנזכר לעיל שעצמיות ומהות הנשמה הוא למעלה מהשכל כו' והשכל אינו רק בחי' כלי לבד להנשמה עצמה.

“e, por isso, gera [uma descendência] que realmente se assemelha a ela”. Fim da citação. É a isso que se aludiu acima: a própria essência da alma está acima do intelecto, etc., e o intelecto é apenas o nível de um recipiente, nada mais, para a própria alma.

אכן באמת בחי' יחידה היא נמשכה מלמעלה ממש מהחכמה, ועיין בזוהר ח"ג [חלק ג'] נשא דקמ"א ע"ב ע"פ ויפח באפיו נשמת חיים, ועיין בשע"ק [בשערי קדושה] להרח"ו [להרבי חיים ויטאל] ח"ג [חלק ג'] ש"ב [של בינונים] שהיחידה שרשה מא"ק [מאדם קדמון]

Contudo, na verdade, o nível de Yechidá deriva de fato de acima de Chochmá. Veja o Zohar, Parte III, Naso, fôlio 141b, sobre o versículo “E soprou em suas narinas o sopro da vida”; e veja Sha'arei Kedushah, de Rabi Chaim Vital, Parte III, Portão 2, onde se afirma que a raiz de Yechidá vem de Adam Kadmon,

והוא למעלה מעלה מהחכמה ועמ"ש על פסוק אלה מסעי בענין מוצאיהם למסעיהם, ועמ"ש במ"א על פסוק ולא אבה הוי' אלקיך לשמוע אל בלעם בענין האהבה מסותרת שהוא מבחי' קוצו של יו"ד שלמעלה מהחכמה כו'):

e este está muito, muito acima de Chochmá. Veja o que está escrito sobre o versículo “Estas são as jornadas”, a respeito de “suas partidas segundo suas jornadas”; e veja o que está escrito em outro lugar sobre o versículo “Mas Havayá, teu D'us, não quis ouvir Bilam”, a respeito do amor oculto, que provém do nível da ponta (kots) do yud, que está acima de Chochmá, etc.)

5 ב והנה לפיכך בחי' ומדרגת מס"נ [מסירות נפש] שהוא ענין הביטול במציאות ממש לא"ס ב"ה נמשך דוקא מצד עצמיות הנפש שלמעלה מהשכל שבטלה לעצמיות א"ס ב"ה שלמעלה מעלה גם כן מהחכמה כביטול הנר באבוקה.

2. Portanto, o nível e o grau do autossacrifício (mesirut nefesh), que consiste na autoanulação (bitul) da própria existência diante do Infinito (Ein Sof), bendito seja Ele, provém especificamente da própria essência da alma, que está acima do intelecto e se anula diante da própria essência do Infinito, bendito seja Ele, que também está muitíssimo acima de Chochmá, tal como a anulação de uma vela diante de uma tocha.

אבל לא די בבחי' השכל שבנפש לבד מאחר שאינו רק כלי וגם מקור החכמה הוא כלי בלבד לאלקות. וזהו בכל נפשך ממש ולא בחינת לבושים לבד מודומ"ע [מחשבה דבור ומעשה],

Mas o nível do intelecto na alma, por si só, não basta, pois é apenas um recipiente; e até mesmo a fonte de Chochmá é apenas um recipiente para a divindade. E é isso que significa “com toda a tua alma”, literalmente, e não apenas o nível dos revestimentos: pensamento, fala e ação.

(ובזה מתורץ למה לא נמצא בתורה טעם על מס"נ [מסירות נפש] רק על אהבה כמ"ש לאהבה את ה' אלהיך כו' כי הוא חייך אלא שהוא מפני שהמס"נ [שהמסירות נפש] נמשך מצד הבחי' שלמעלה מהשכל א"כ איך שייך לומר ע"ז טעם ושכל).

(Isso esclarece por que não se encontra na Torá uma razão para o autossacrifício, mas apenas para o amor, como está escrito: “Amarás Havayá, teu D'us”, etc., “pois Ele é a tua vida”. Isso se deve ao fato de que o autossacrifício provém do nível que está acima do intelecto; sendo assim, como se poderia falar de uma razão e de um raciocínio para isso?)

ועפ"ז [ועל פי זה] יובן גם כן ענין ותלמוד תורה כנגד כולם, וגם מ"ש ודברת בם מיד לאחר בכל מאדך דמאדך

Com base nisso, também se compreenderá o conceito de “o estudo da Torá equivale a todos eles”, e também o que está escrito: “E falarás delas”, imediatamente após “com toda a tua força”; pois “tua força”

היינו אה"ר [אהבה רבה] בלי גבול ליכלל וליבטל בא"ס ב"ה ואיך תתיישב צמאון אה"ר [אהבה רבה] זו ע"י ודברת בם כו' גם בפ"י בכל נפשך שהוא מס"נ [מסירות נפש] ממש.

é um grande amor (ahavá rabá) sem limites, para ser incorporado e anulado no Ein Sof, bendito seja Ele; como, então, a sede desse grande amor será saciada por meio de “E falarás delas”, etc.? [O mesmo se aplica] também à interpretação de “com toda a tua alma” como autossacrifício literal.

וידוע דיש גם כן עוד פ"י דבכל נפשך היינו ג' לבושי הנפש מחשבה ודיבור ומעשה לקשרם במודומ"ע [במחשבה דבור ומעשה] של הקב"ה ע"י עסק התורה ומצות.

E é sabido que há também outra interpretação: “com toda a tua alma” significa os três revestimentos da alma — pensamento, fala e ação —, para vinculá-los ao pensamento, à fala e à ação do Santo, bendito seja Ele, por meio do estudo da Torá e do cumprimento das mitsvot.

ואם כן איך ב' פירושם אלו שבתוכות בכל נפשך שייכים זל"ז [זה לזה]. והענין כי התורה היא חכמתו ית' שבאצ"י שבה מלובש אור א"ס ב"ה ממש,

Sendo assim, como essas duas interpretações das palavras “com toda a tua alma” se relacionam? A explicação é que a Torá é a sabedoria de D'us, bendito seja Ele, em Atsilut, na qual está revestida a própria Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele,

(ולכן נקרא התורה משל הקדמוני שהיא בחי' ח"ע [חכמה עילאה] שהוא כלי לאור א"ס ב"ה שהוא קדמונו של עולם כמ"ש מזה בדרוש פורים)

(Por isso a Torá é chamada “a parábola do Ancião”: ela é o nível de Chochmá superior, que é um recipiente para a Luz Infinita, bendito seja Ele, que é “o Ancião do mundo”, conforme explicado a respeito disso no discurso de Purim.)

וחכמה דאצילות נתלבשה בחכמה דבי"ע כדי להתלבש בהלכות הערוכות לפנינו שהם מדברים בענינים גשמיים דעשייה פיאה תרומות ומעשרות כו' יציאות השבת כו'.

E a Chochmá de Atsilut revestiu-se na Chochmá de Beríá, Yetsirá e Assiá, a fim de revestir-se nas leis dispostas diante de nós, que tratam de questões físicas de Assiá: o canto do campo, as ofertas alçadas e os dízimos etc., as transferências [de um domínio para outro] no Shabat etc.

וכשהאדם לומד התורה ומבין ומשיג איזו הלכה לאשורה הרי חכמתו מתקשרת בחכמתו ית' שבהלכה זו. והיו לאחדים מכל צד ופנה כמ"ש בס' של בינוני ח"א [חלק א'] פ"ה.

E quando uma pessoa estuda Torá, compreende e apreende corretamente alguma lei, sua sabedoria fica ligada à sabedoria d'Ele, bendito seja, que está nessa lei. “E tornam-se um, de todos os lados e ângulos”, conforme está escrito no Sefer shel Beinonim, Parte I, capítulo 5.

6 והנה מבואר למעלה שעם היות הנשמה עצמה היא למעלה מהשכל מכל מקום עכ"פ [על כל פנים] השכל הוא כלי לעצמות הנשמה.

Ora, foi explicado acima que, embora a própria alma esteja acima do intelecto, ainda assim, pelo menos, o intelecto é um recipiente para a própria essência da alma.

וכן למעלה אע"פ [אף על פי] שאור א"ס ב"ה הוא למעלה מגדר ובחי' חכמה אפילו מבחי' ח"ע [חכמה עילאה] דאצילות מ"מ מלובש הוא בח"ע [בחכמה עילאה] שהחכמה היא

Assim também no Alto: embora a Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, esteja acima da definição e do nível de Chochmá, até mesmo do nível da Chochmá superior de Atsilut, ainda assim ela se reveste na Chochmá superior, pois Chochmá é

דוקא כלי לאור א"ס ב"ה כמ"ש הטעם בסי' של בינונים פל"ה בהג"ה [בהגהה] וכיון שכן הרי על ידי התקשרות ויחוד חכמה ושכל של הנשמה בחכמה שבתורה

especificamente um recipiente para a Luz Infinita, bendito seja Ele, como se explica a razão disso em Sefer shel Beinonim, capítulo 35, na glosa. Sendo assim, por meio da ligação e união da sabedoria e do intelecto da alma com a sabedoria que está na Torá,

שהיא חכמתו ית' עי"ז ממילא נעשה ג"כ התכללות ויחוד עצמיות הנשמה שלמעלה מהשכל באור א"ס ב"ה ממש שלמעלה מעלה מבחי' ח"ע [חכמה עילאה] כיון דאור א"ס ב"ה מלובש בח"ע [בחכמה עילאה] אשר היא הלכה זו.

que é Sua sabedoria, bendito seja Ele, por meio disso ocorre também, por si só, a inclusão e união da própria essência da alma, que está acima do intelecto, com o próprio Or Ein Sof, bendito seja Ele, que está muito, muito acima do nível da Chochmá superior; pois o Or Ein Sof, bendito seja Ele, está revestido na Chochmá superior, que é esta lei.

7 וגם נשמת האדם שלמעלה מהשכל שלו מלובשת בכח השכל שהרי הנפש נקי' נפש המשכלת. א"כ בהתקשרות ויחוד שכל האדם בחכמת התורה.

A alma humana também, que está acima de seu intelecto, está revestida na faculdade do intelecto, pois a alma é chamada "a alma intelectual". Sendo assim, na ligação e união do intelecto de uma pessoa com a sabedoria da Torá,

נעשה גם כן יחוד עליון יותר מזה והוא התכללות עצמיות הנשמה בעצמיות אור א"ס ב"ה.

também se produz uma união ainda mais elevada do que essa, a saber, a inclusão da própria essência da alma na própria essência da Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele.

8 וכ"ז [וכל זה] נעשה דוקא על ידי התקשרות השכל בחכמת התורה וזהו שאיתא דאורייתא היא היכלא עילאה דקוב"ה [דקודשא בריך הוא].

E tudo isso ocorre especificamente por meio da ligação do intelecto com a sabedoria da Torá. É isso que se afirma: a Torá é a câmara superior do Santo, bendito seja Ele.

ואע"פ [ואף על פי] שהאדם אינו מרגיש כלל התכללות זו בשעת עסקו בתורה ועיקר עסקו וטרדתו הוא בהחכמה להשיגה ולא עוד

E embora a pessoa não sinta de modo algum essa inclusão enquanto está ocupada com a Torá, e sua ocupação e concentração principais estejam na sabedoria, para compreendê-la — e não apenas isso,

אלא שאפשר שיתערב מקצת ישות באמצע אם השכיל בטוב כו' מ"מ מאחר שעיקר כוונתו לשמה ובתורת ה' דוקא חפצו

mas é possível que um pouco de sentimento de importância própria (yeshut) se misture ao longo do caminho, caso tenha compreendido bem etc.; apesar disso, como sua intenção principal é estudar por amor a ela mesma, e “seu desejo está” especificamente “na Torá de D'us”,

לכן עצמיות נשמתו נכללת בא"ס ב"ה ואע"ג [ואף על גב] דאיהו לא חזי מזליה חזי. (ועמ"ש מכל זה בד"ה וידבר אלקים גבי חג השבועות ע"ש).

por isso, a própria essência de sua alma é incluída no Infinito (Ein Sof), bendito seja Ele; e embora ele não veja, seu mazal vê. (E veja o que está escrito sobre tudo isso no discurso que começa com “E D'us falou”, para a festa de Shavuot; veja lá.)

ובזה יובן איך שני הפי' דבכל נפשך מישך שייכי אהדדי וגם דשייך ודברת בם תיכף לובכל מאדך.

Com isso se compreenderá como as duas interpretações de “com toda a tua alma” estão ligadas entre si, e também como “E falarás delas” está ligado imediatamente a “e com toda a tua força”.

כי המס"נ [המסירות נפש] ליבטל ולהכלל בא"ס ב"ה ובעסקו בתורה גם כן מתכללת נשמתו בא"ס ב"ה כו'

Pois o autossacrifício (mesirut nefesh) consiste em anular-se e ser incluído no Infinito, bendito seja Ele; e, ao ocupar-se com a Torá, também sua alma é incluída no Infinito, bendito seja Ele, etc.

לכן ענין ודברת בם הוא המרוה צמאון האה"ר [האהבה רבה] דבכל מאדך ליכטל וליכלל בא"ס ב"ה (ועמ"ש מענין עסק התורה בד"ה כי ביום הזה יכפר בפ"י והיו הדברים האלה כו' ודברת בם ע"ש):

Portanto, “E falarás delas” é o que sacia a sede do grande amor (ahavá rabá) de “com toda a tua força”: anular-se e ser incluído no Infinito, bendito seja Ele. (E veja o que está escrito sobre a ocupação com a Torá no discurso que começa com “Pois neste dia ele expiará”, na explicação de “E estas palavras serão” etc., “e falarás delas”; veja lá.)

9 ג וזהו הטעם לעוצם השקידה בתלמוד תורה של חכמי המשנה והגמרא אשר זה היה עבודתם כל הימים לא פסק פומי [פומיה] מגירסא. ומהדר תלמודי [תלמודיה] מתלתין יומין לתלתין יומין וגם רשב"י [רבי שמעון בר יוחאי] כנז' [כנזכר] בשבת פ' במה מדליקין.

3. E esta é a razão da imensa dedicação ao estudo da Torá por parte dos sábios da Mishná e da Gemará, para os quais esse era o serviço durante todos os seus dias: “sua boca não cessava de estudar” e “ele revisava seu estudo a cada trinta dias”; e também por parte de Rabi Shimon bar Yochai, como é mencionado em [o tratado] Shabbos, no capítulo Bameh Madlikin.

10 וגם בזוהר נז' [נזכר] מארי מתניתא ומארי קבלה מועטים היו ומהו הלימוד סדר זרעים בצמח הארץ וסדר טהרות אבות הטומאה כו'

E também no Zohar são mencionados os “mestres da Mishná”, e os mestres da Cabalá eram poucos. E qual era o estudo? A Ordem de Zeraim, sobre o que cresce da terra, e a Ordem de Taharot, sobre as fontes primárias de impureza, etc.

שהם הכל מדברים בענינים גשמיים אלא לפי שבהם נתלבשה חכמתו ית' ע"י התלבשות בחכמה דבריא כו'

Todos esses tratam de assuntos físicos; mas [eram estudados] porque Sua sabedoria, bendito seja Ele, estava revestida neles, por meio de seu revestimento na Chochmá de Beriá, etc.,

כנ"ל ובתוכה שורה אור א"ס ב"ה, וזהו עיקר התכלית להמשיך גילוי אור א"ס ב"ה שלמעלה מהאצי'. como mencionado acima, e dentro dela repousa a Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele. E este é o propósito principal: atrair para baixo a revelação da Luz Infinita, bendito seja Ele, que está acima de Atsilut.

11 וגם המלאכים בקשו התורה בשביל זה ולא ניתנה להם אלא לישראל דוקא להמשיך גילוי אור הסוכ"ע

בעה"ז [בעולם הזה] דוקא

Também os anjos pediram a Torá por esse motivo; no entanto, ela não lhes foi dada, mas especificamente a Israel, para fazer descer a revelação da luz que circunda todos os mundos (sovev kol al-min) especificamente neste mundo.

ולכן נתלבשה התורה בענינים גשמיים דוקא. בכדי שאח"כ בתח"מ [בתחיית המתים] שהוא תכלית הבריאה יהי [יהיה] גילוי זה לנשמות שבגופים דוקא.

Por isso, a Torá foi revestida especificamente de assuntos físicos, para que, depois, na Ressurreição dos Mortos, que é o propósito da criação, essa revelação se manifeste especificamente às almas em corpos.

12 והיינו ע"י ביטול הנפש והתכללותה באור א"ס ב"ה עכשיו ע"י עסק התורה כנ"ל שלא להיות בבחי' יש

כפ"ע [בפני עצמו]

E isto se dá por meio da autoanulação (bitul) da alma e de sua inclusão na Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, agora, por meio do estudo da Torá, como mencionado acima: não estar no estado de um "algo" (yesh) por si mesmo,

אלא להיות בטל לאור א"ס ורצונו וחכמתו שזהו עסק התורה וכמ"ש ולא תחללו שלא לעשות בחי' חלל והעלם אור א"ס ב"ה.

mas estar anulado à Luz Infinita, à Sua vontade e à Sua sabedoria, que constituem o estudo da Torá. E, como está escrito: "E não profanareis" (techalelu): não fazer um vazio (chalal) e um ocultamento da Luz Infinita, bendito seja Ele.

שהוא ית' אינו שורה במי שהוא יש ודבר שאין אני והוא יכולים לדור בעולם א"כ גורם בחי' חלל שמסתלק אור א"ס ב"ה ממנו כו'.

Pois Ele, bendito seja, não repousa sobre quem é um "algo" e uma entidade, porque "Eu e ele não podemos habitar juntos no mundo"; se assim é, ele causa [um estado de] vazio, pois a Luz Infinita, bendito seja Ele, se retira dele, etc.

13 והנה ידוע שלהיות התהוות העולמות נעשה חלל ומקום פנוי ואח"כ נמשך קו לתוך מקום החלל, וענין החלל הוא העלם האור והקו היא בחי' הגלוי.

Ora, é sabido que, para que os mundos viessem a existir, foram criados um vazio (chalal) e um espaço vazio; depois, uma linha (kav) foi estendida para dentro do lugar do vazio. O vazio representa a ocultação da luz, e o kav, o nível da revelação.

אך כיון שהגילוי מעט רק עד"מ בבחי' קו וחוט לבד ע"כ ברבוי ההשתלשלות העולמות נעשה למטה בבחי' העלם והסתר, וגם כי הארת הקו מסתיים במלכות דאצי' אלא שאח"כ נמשך ובוקע דרך הפרסא.

Mas, como a revelação é pequena — apenas, por assim dizer, na forma de uma linha e de um fio —, em consequência das numerosas etapas da cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut), surge abaixo a ocultação e o encobrimento; além disso, a irradiação do kav termina em Malchut de Atsilut, embora depois se estenda adiante e atravesse a divisória (parsa).

אמנם לע"ל [לעתיד לבוא] יהי' [יהיה] גילוי אור א"ס שלמעלה מהצמצום וחלל ולא יהי' [יהיה] עוד הגילוי בבחי' קו אלא עצמות אור א"ס יתגלה ולא יהיה עוד חלל והפסק כלל.

No entanto, na Era Vindoura, haverá uma revelação da Luz Infinita (Or Ein Sof), que está acima do tsimsum e do vazio. A revelação já não terá a forma de um kav; ao contrário, a própria essência da Luz Infinita será revelada, e não haverá mais vazio nem qualquer interrupção.

14 והגילוי יהיה למטה דוקא. משא"כ עכשיו שהקו מסתיים באצי' כו' והא בהא תליא שכשהגילוי רק בבחי' קו ע"כ הולך ומתמעט וכמשל החבל שבראשו עב והולך ומתקצר כו'

E a revelação ocorrerá especificamente embaixo; ao passo que agora o kav termina em Atsilut, etc. Uma coisa depende da outra: quando a revelação se dá apenas na forma de um kav, por isso ela vai diminuindo continuamente, como na analogia de uma corda que é grossa na extremidade superior e vai se afinando, etc.,

עד שמסתיים באצי' משא"כ כשהגילוי הוא עצמיות האור שלא בבחי' קו הנה מעלה ומטה שוין, até terminar em Atsilut; ao passo que, quando a revelação é da própria essência da luz, e não na forma de um kav, o acima e o abaixo são iguais.

(וכמ"ש בד"ה זכור את יום השבת גבי פי' קוינו כו' ולעתיד כו' ע"ש), וגילוי זה לע"ל [לעתיד לבוא] הוא ע"י עסק התורה עכשיו בבחי' ביטול שבחכמת התורה שורה ומלוכש אור א"ס אלא שהוא בבחי' קו.

(Como está escrito no discurso que começa “Lembra-te do dia de Shabat”, a respeito da explicação de “Esperamos (kivinu)”, etc., e “no Tempo Vindouro”, etc.; veja lá.) E essa revelação no Tempo Vindouro vem por meio do estudo da Torá agora em estado de autoanulação (bitul), pois na sabedoria da Torá repousa e está revestida a Luz Infinita (Or Ein Sof), embora esteja na forma de um kav.

וע"י הביטול של הנפש האדם שעצמיות הנפש נכללת בבחי' ביטול בהקו אור א"ס שבתורה גורם וממשיך התגלות עצמיות האור שלמעלה מהקו והחלל כו',

E, por meio da autoanulação da alma da pessoa — quando a própria essência da alma é incluída, em estado de autoanulação, no kav da Luz Infinita que está na Torá —, ela provoca e atrai a revelação da própria essência da luz, que está acima do kav e do espaço vazio, etc.,

(כי ביטול היש מעורר מאד למעלה לכן ביטול זה של הנפש והחב"ד [והחכמה בינה ודעת] שלה ולבושיה מו"ד [מחשבה ודבור] בעסק התורה בבחי' ולא תחללו גורם להמשיך תוספת אור בהתורה.

(Pois a autoanulação do “algo” (yesh) desperta intensamente o Alto. Portanto, essa autoanulação da alma, de sua Chochmá, Biná e Daat, e de suas vestimentas de pensamento e fala, no estudo da Torá à maneira de “E não profanareis”, provoca o acréscimo de luz na Torá.

וזוהו פי' עוסק בתורה לשמה ר"ל [רוצה לומר] לשם התורה עצמה. שהרי עכשיו מלוכש בה רק קו מאור א"ס וע"י עסק האדם בתורה לשמה גורם התגלות אור א"ס שלמעלה מהקו כו', ועמ"ש סד"ה ויקח קרח).

E este é o significado de “ocupar-se com a Torá por sua causa” (lishmá): isto é, por causa da própria Torá. Pois agora somente um kav da Luz Infinita está revestido nela, e, por meio do estudo da Torá por sua própria causa, a pessoa provoca a revelação da Luz Infinita que está acima do kav, etc. E veja o que está escrito ao final do discurso que começa “E Korach tomou”).

ומ"מ ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] כל האומר אין לי אלא תורה אפילו תורה אין לו, כי בכדי שיהיה נעשה התכללות הנפש באור א"ס ב"ה בעסק התורה ברעותא דלבא תליא מלתא שיחפוץ באמת בביטול זה.

Ainda assim, nossos Sábios, de abençoada memória, disseram: "Quem diz: 'Não tenho nada além da Torá' não tem sequer Torá." Pois, para que ocorra a inclusão da alma na Luz Infinita, bendito seja Ele, por meio do estudo da Torá, a questão depende do desejo do coração: que a pessoa deseje verdadeiramente essa autoanulação.

15 והיינו ע"י קדימת ק"ש [קריאת שמע] ותפלה וכמ"ש הארז"ל [האר"י זכרונם לברכה] למס"נ [למסירות נפש] באחד. דלכאורה הרי מס"נ [מסירות נפש] הוא באומרו ובכל נפשך.

E isto se dá por meio da precedência [do estudo da Torá] da recitação do Shemá e da oração, como escreveu o Arizal, de abençoada memória: entregar a própria alma (mesirut nefesh) em ["Um"]. Pois, aparentemente, o autossacrifício ocorre quando se diz: "e com toda a tua alma".

אלא כי ענין מס"נ [מסירות נפש] באחד היינו הביטול עצמיות נפש האלקית שלמעלה מהשכל כו'. וענין מס"נ [מסירות נפש] דובכל נפשך היינו שגם נפש הבהמית תסכים לזה בבחי' אתכפיא ואתהפכא

Mas o autossacrifício em "Um" consiste na autoanulação da própria essência da alma divina, que está acima do intelecto etc.; e o autossacrifício de "e com toda a tua alma" consiste em que também a alma animal concorde com isso, mediante a subjugação e a transformação (iskafya e is'hapcha),

והיינו ע"י ההתבוננות כו', ולזאת אח"כ כשעוסק בתורה ומתקשר שכלו בחכמתו ית' שבתורה. נעשה ג"כ יחוד והתכללות עצמיות הנפש באור א"ס ב"ה ממש המלוכש בח"ע [בחכמה עילאה].

e isto se dá por meio da contemplação etc. Portanto, depois, quando a pessoa se ocupa da Torá e seu intelecto se liga à Sua sabedoria, bendito seja Ele, que está na Torá, também se produz uma união e inclusão da própria essência da alma na própria Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, que está revestida na Chochmá Suprema.

16 וכמ"ש אם ישים אליו לבו כו'. והגם שבדברי רז"ל [רבותינו זכרונם לברכה] נז' [נזכר] הלשון כל האומר אין לי אלא תורה אפילו תורה אין לו אלא תורה וגמילות חסדים.

E como está escrito: "Se ele dirigir seu coração a Ele", etc. E embora nas palavras de nossos Sábios, de abençoada memória, a formulação mencionada seja: "Quem diz: 'Não tenho senão Torá' não tem sequer Torá; mas sim Torá e atos de bondade,"

הנה ודאי דגמילות חסדים הוא כפשוטו ממש כי תכלית חכמה תשובה ומעשים טובים והלומד ואינו עושה נוח לו שתהפך שלייתו ע"פ.

certamente os atos de bondade são entendidos em seu sentido efetivo e literal, pois “o propósito da sabedoria é teshuvá e boas ações”, e “aquele que estuda e não pratica, melhor lhe teria sido que sua placenta lhe tivesse sido virada sobre o rosto”.

אמנם באמת גם עיון תפלה הוא בכלל גמ"ח [גמילות חסדים] כדאיתא בגמ' [בגמרא] ופרש"י [ופירש רש"י / ופירוש רש"י] בשבת דקכ"ז (ועמ"ש בד"ה וכל בניך למודי ה' בענין בניך ובוניך):

Contudo, na verdade, a concentração na oração (iyun tefilá) também está incluída nos atos de bondade, conforme consta na Guemará e Rashi explica em [tratado] Shabat, fólho 127. (E veja o que está escrito no discurso que começa com “E todos os teus filhos serão ensinados por D'us”, a respeito de “teus filhos” [e] “teus construtores”).

17 ד והנה מכ"ז [מכל זה] יובן שמעלה ומדרגה זו שבעסק התורה ששכל האדם העוסק בתורה מתקשר ומתאחד בחכמתו ית'.

4. Ora, de tudo isso se compreenderá esta virtude e este grau do estudo da Torá: o intelecto da pessoa que se ocupa da Torá fica ligado e unido à Sua sabedoria, bendito seja Ele,

ועי"ז נכלל עצמיות הנפש באור א"ס ב"ה המלוכש בחכמתו ית' זהו דייקא בעסק התורה הנגלות לנו שהם שיתא סדרי משנה המדברים מכשר ופסול טמא וטהור וחייב וזכאי כו'

e, por meio disso, a própria essência da alma fica incluída na Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, que está revestida em Sua sabedoria, bendito seja Ele. Isso ocorre especificamente no estudo das [partes da] Torá que nos são reveladas, isto é, as seis ordens da Mishná, que tratam do que é apto e impróprio, impuro e puro, obrigado e isento, etc.

לפי שהם נתלבשו בעשיה ר"ל [רוצה לומר] שחכמתו יתברך שבאצ"י שבתוכה אור א"ס ב"ה נסעה וירדה עד

Pois elas estão revestidas em Assiá; isto é, Sua sabedoria, bendito seja Ele, em Atsilut, dentro da qual está a Luz Infinita, bendito seja Ele, viajou e desceu até

שנתלבשה בדברים גשמיים שבעניני עוה"ז בכדי שהאדם הלומד ההלכה יהיה שכלו משיג ותופס מהות ועצמיות החכמה שבההלכה מכיון שמדברת בענינים גשמיים שמהותן מושג.

revestir-se em coisas físicas, nos assuntos deste mundo, para que o intelecto da pessoa que estuda a lei possa apreender e captar a essência e o próprio ser da sabedoria contida na lei, uma vez que ela trata de assuntos físicos, cuja essência é apreensível.

18 ולכן נעשה התקשרות ויחוד אמיתי שכל האדם בחכמה שבההלכה וכיון שהיא חכמתו ית' ממש המיוחדת במאצילי [במאצילה] א"ס ב"ה רק שנתלבשה בלבושי [בלבושין / בלבושים] כו'

Portanto, dá-se uma verdadeira união e ligação do intelecto da pessoa com a sabedoria contida na lei. E, visto que ela é, de fato, a sabedoria Dele, bendito seja, unida ao seu Emanador, o Infinito (Ein Sof), bendito seja, apenas revestida em vestimentas etc.,

ע"כ עי"ז נעשה ג"כ היחוד העליון שעצמיות נשמתו נכללת בעצמות אור א"ס המלוכש בח"ע [בחכמה עילאה] המלוכשת בהלכה זו.

por isso, por meio disso, dá-se também a união superior: a própria essência de sua alma é incluída na própria essência da Luz Infinita (Or Ein Sof), revestida na Chochmá sublime, que por sua vez está revestida nesta lei.

אבל בלימוד חכמת הקבלה הואיל שחכמתו ית' שבענינים אלו מלוכשת בענינים רוחניים כמו בתיקון פרצופי האצ"י או בכי"ע בבריאת שרפים וחיות כו' נשמות ומלאכים ג"ע [גן עדן] העליון וג"ע [וגן עדן] התחתון כו'

Mas, no estudo da sabedoria da Cabalá, visto que a sabedoria Dele, bendito seja, nesses assuntos está revestida em assuntos espirituais, como na organização (tikun) dos partzufim de Atsilut, ou, em Beriá, Yetsirá e Assiá, na criação de serafins e chayot etc., almas e anjos, o Gan Eden superior e o Gan Eden inferior etc.,

הרי האדם הלומד זה דהיינו ידיעת סדר ההשתלשלות שבע"ח [שבעץ חיים] אין יד שכלו משיג מהות חכמה זו ששכל האדם אינו משיג המהות רק בעשיה ולא מהות הרוחניות איך ומה הוא רק מציאותו,

a pessoa que estuda isso, isto é, o conhecimento da ordem da cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut) em Etz Chaim, não consegue apreender com seu intelecto a essência dessa sabedoria; pois o intelecto humano apreende a essência somente em Assiá, e não a essência do espiritual — como e o que ele é —, mas apenas sua existência.

ולכן כשחכמתו ית' מלובשת בעשיה משיג מהותם ממש כמו בדי' רשוית לשבת משיג היטב מהות רה"י [רשות היחיד] ומהות רה"ר [רשות הרבים].

Portanto, quando a sabedoria Dele, bendito seja, está revestida em Assiá, ele apreende sua essência propriamente dita; por exemplo, quanto aos quatro domínios de Shabat, apreende bem a essência do domínio privado e a essência do domínio público.

משא"כ כשהחכמה מדברת בענינים רוחניים שאין מהותן מושג כלל היינו בלימוד הקבלה אין שכלו תופס ומשיג ומתקשר כ"כ [כל כך] במהות חכמתו ית'.

Ao contrário, quando a sabedoria trata de assuntos espirituais, cuja essência não pode ser apreendida de modo algum — isto é, no estudo da Cabalá —, seu intelecto não apreende, não compreende nem se liga tanto à essência da sabedoria Dele, bendito seja,

רק במציאות' [במציאותה] ולא במהות' [במהותה] ואין זה יחוד והתקשרות כמו בנגלה ששכל האדם תופס ומשיג מהות חכמתו ית' ולא מציאותה לבד.

mas apenas sua existência, e não sua essência. E isso não é uma união e ligação como [aquela] na Torá revelada, na qual o intelecto da pessoa apreende e compreende a essência da sabedoria Dele, bendito seja, e não somente sua existência.

19 ולכן עיי' דוקא נעשה ג"כ התכללות עצמיות נשמתו באור א"ס המלובש בחכמתו יתברך שהשיג מהותה ממש.

Portanto, é especificamente por meio disso que também se dá a inclusão do próprio ser de sua alma na Luz Infinita (Or Ein Sof), que está revestida em Sua sabedoria, bendito seja Ele, cuja essência mesma ele apreendeu,

שבתוכה א"ס ב"ה. משא"כ בלימוד ידיעת סדר ההשתלשלות שהשיג רק מציאות מחכמתו ית' ולא המהות ממש.

dentro da qual está o Infinito (Ein Sof), bendito seja Ele; o que não ocorre no estudo do conhecimento da ordem da cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut), em que ele apreendeu apenas a existência de Sua sabedoria, bendito seja Ele, e não a essência mesma.

20 וזהו מ"ש בפע"ח [בפרי עץ חיים] דקבלה היא באצילות ותלמוד הוא בבריאה ומשנה ביצי' [ביצירה] ומקרא הוא בעשי' [בעשיה]. דלכאורה תמוה שהרי משנה ותלמוד הן תשבע"פ [תורה שבעל פה] ודאי כולם נמשכו מחכמה דאצי' וכ"ש [וכל שכן] המקרא תשב"כ [תורה שבכתב],

E isto é o que está escrito em Pri Etz Chaim: a Cabalá está em Atsilut, o Talmud em Beriá, a Mishná em Yetsirá e a Escritura em Assiá. À primeira vista, isso é intrigante: pois a Mishná e o Talmud são a Torá Oral, [e] certamente ambos derivam da Chochmá de Atsilut; com muito mais razão a Escritura, a Torá Escrita.

אלא דר"ל [דרוצה לומר] בבחי' ההתלבשות שבמקרא נתלכשה ח"ע [חכמה עילאה] גם בעשי' [בעשיה] שעיקר הקפידא הוא על תמונת האותיות ושיהיה הקלף כדין כו' ובתגין שבהם נרמזו רזין דאורייתא שלא יוכלו להתלבש בדיבור

A explicação é que isso se refere ao nível de vestimenta: na Escritura, a Chochmá suprema revestiu-se também em Assiá, pois a exigência principal diz respeito à forma das letras e a que o pergaminho esteja de acordo com a lei, etc., bem como às coroas (tagin), nas quais estão aludidos os segredos da Torá, que não poderiam revestir-se na fala

אלא ע"י עשי' [עשיה] כמו לחכימא ברמיזא כו' ומשנה ותלמוד הן נתלכשו ביצי' [ביצירה] ובריאה שהוא בחי' אותיות הדבור והחכמה שבהן.

mas somente por meio da ação (Assiá), como em "para o sábio, um sinal", etc. A Mishná e o Talmud, por sua vez, revestiram-se em Yetsirá e Beriá, que correspondem ao nível das letras da fala e à sabedoria nelas contida.

משא"כ קבלה היא באצי' דהיינו שאין מהות חכמה זו מושגת למטה כיון שלא נתלכשה בבריאה ויצי' [ויצירה] כמו משנה ותלמוד.

A Cabalá, em contrapartida, está em Atsilut; isto é, a essência desta sabedoria não é apreendida abaixo, pois ela não se revestiu em Beriá e Yetsirá como a Mishná e o Talmud.

לכן אין מושג רק מציאותה ולא מהותה משא"כ משנה ותלמוד מושג מהות חכמתו ית' שבהן.

Portanto, apreende-se apenas sua existência, e não sua essência; ao passo que, na Mishná e no Talmud, apreende-se a essência da sabedoria Dele, bendito seja, que neles está.

21 וזהו ענין משנה ביצירה כו' שע"י מושג מהותן. אך להבין לפ"י [לפי זה] תוכן ענין לימוד פנימית התורה

E este é o sentido de “Mishná em Yetsirá” etc.: por meio disso, sua essência é apreendida. Mas, de acordo com isso, é preciso compreender o conteúdo do estudo da dimensão interior (pnimiyut) da Torá,

שהאריכו בזהר ותיקונים ובע"ה [ובעץ חיים] בחיוב לימוד זה וכמ"ש ג"כ בספר ראשית חכמה בהקדמה ובשל"ה [ובשני לוחות הברית] במסכת שבועות שלו בפרק נר מצוה הפליג מאד במעלת לימוד זה.

pois no Zohar, nos Tikkunim e em Etz Chaim discorreram longamente sobre a obrigação desse estudo, como também está escrito no livro Reishit Chochmá, na introdução; e o Shelah, em seu Tratado de Shavuot, no capítulo Ner Mitzvá, exaltou sobremaneira a virtude desse estudo.

22 ויובן ענין זה בהקדים תחלה ענין שלישי במקרא. כי הנה ענין הלימוד במקרא אינו ע"ד

Esta questão será compreendida introduzindo primeiro o tema de “um terço em Escritura”. Pois o estudo da Escritura não se dá da mesma maneira que

לימוד משנה ותלמוד שהעיקר הוא להשיג החכמה שבהן שע"י יתקשר שכל האדם בחכמה זו שבתורה כו' אלא דצריך ג"כ להוציא הדברים בדיבור פה דוקא

o estudo da Mishná e do Talmud, em que o principal é apreender a sabedoria contida neles, para que, por meio disso, o intelecto da pessoa se ligue a essa sabedoria da Torá etc.; contudo, também é necessário expressar as palavras especificamente pela fala da boca;

אבל מ"מ אם אומר ההלכה ואינו מבין אינו נחשב לו ללימוד כלל כמ"ש במ"א סי' נ', משא"כ בעסק המקרא ותשב"כ [ותורה שבכתב] אם מוציא בשפתיו אע"פ [אף על פי] שאינו מבין אפי' [אפילו] פי' המלות מפני

mas, apesar disso, se alguém recita a lei e não a compreende [ela], isso não lhe é considerado estudo de modo algum, como está escrito no Magen Avraham, seção 50. Já no estudo da Escritura e da Torá Escrita, se alguém a pronuncia com os lábios, mesmo sem compreender sequer o significado das palavras, por ser

שהוא ע"י ה"י [הרי זה] מקיים מצות ולמדתם, שלפיכך כל ע"ה [עם הארץ] מברך ברכת התורה בשחר לפני הפסוקים

ignorante, cumpre assim a mitsvá de “e as estudareis”. Por isso, toda pessoa ignorante recita a bênção sobre a Torá pela manhã antes dos versículos,

וכן כשעולה לס"ת [לספר תורה], וכ"כ [וכמו כן] בפרדס שכ"ז [שכל זה] פ"א גבי לימוד המקרא שגם מי שלא יבין לחבר התיבות גם הוא אם יעסוק בו יומם ולילה שכתו אתו ופעולתו לפניו כו',

e igualmente quando é chamada para a leitura da Torá. E assim está escrito no Pardes, Portão 27, capítulo 1, a respeito do estudo da Escritura: mesmo quem não compreende como juntar as palavras, se também se dedicar a ela dia e noite, "sua recompensa está com ele e sua retribuição diante dele" etc.;

ואדרבה כתב והלומד בתורה לדעת כמי שלומד בספר זכרונות כו' הלואי שלא יפסיד כו' ע"ש.

e, pelo contrário, escreveu: "E aquele que estuda a Torá [somente] para saber, como quem estuda por um livro de crônicas etc., oxalá não venha a perder" etc.; veja ali.

23 והענין כי הנה מה שבא מהתשב"כ [מהתורה שבכתב] בהתגלות בתשבע"פ [בתורה שבעל פה] דהיינו ידיעת איך ומה לעשות הציצית והתפילין כו'

A explicação é a seguinte. Aquilo que da Torá Escrita vem à revelação na Torá Oral, a saber, o conhecimento de como e o que fazer [com] os tsitsit e os tefilin etc.,

עד"מ, זהו התלבשות אור א"ס בבחי' חכמה וח"ע [וחכמה עילאה] נתלבשה בח"ת [בחכמה תתאה] עד שנתלבשה בחכמה דבריאה יצירה ומשם נתלבשה בהלכות דתשבע"פ [דתורה שבעל פה] עד שנתלבשה החכמה להיות מושג ונתפס בשכל אנושי.

por exemplo, isso é o revestimento da Luz Infinita (Or Ein Sof) no nível de Chochmá (sabedoria): a Chochmá superna revestiu-se na Chochmá inferior, até revestir-se na Chochmá de Beriá [e] Yetsirá; de lá, revestiu-se nas leis da Torá Oral, até que a sabedoria se revestiu de modo a poder ser apreendida e captada pelo intelecto humano.

אמנם יש בתורה דברים שלא ניתנו להתלבש למטה בחכמה ושכל כלל וכמו ויוסף הורד מצרימה ויקנהו פוטיפר,

No entanto, há coisas na Torá que não foram destinadas a revestir-se abaixo em sabedoria e intelecto de modo algum, como: "E Yossef foi levado para o Egito, e Potifar o comprou".

(ועיין כפי המשניות להרמב"ם [להרבי משה בן מימון] פרק חלק וז"ל [וזה לשונן] ואין הפרש בין וכני חם כוש ומצרים. ושם אשתו מהיטבאל. ותמנע היתה פלגש. ובין אנכי ה' אלקיך. ושמע ישראל כי הכל מפי הגבורה).

(E veja o Comentário do Rambam sobre a Mishná, capítulo Chelek; estas são suas palavras: “E não há diferença entre ‘E os filhos de Cham: Kush e Mitsráyim’, ‘O nome de sua esposa era Mehetavel’, ‘E Timná era concubina’, e ‘Eu sou Havayá, teu D'us’ e ‘Ouve, ó Israel’; pois tudo procede da boca do Todo-Poderoso”).

שבחי' המשכה מאור א"ס המרומז באותיות אלו וספור זה לא יוכל להתלבש כלל בחכמה ושכל.

Pois o nível do influxo da Luz Infinita aludido nestas letras e nesta narrativa não pode revestir-se de modo algum em sabedoria e intelecto.

ולכן המשכה היא רק ע"י האותיות והפסוקים בלבד כי נעוץ סופן בתחלתן כו', ולכן גם מה שלא נתלבש בחכמה דהיינו שהוא מבחי' כתר שלמעלה מהחכמה

Portanto, o influxo ocorre somente por meio das letras e dos versículos, pois “seu fim está encravado em seu princípio” etc. Portanto, mesmo aquilo que não se revestiu em Chochmá, isto é, aquilo que provém do nível de Kéter (a Coroa), que está acima de Chochmá,

(כי אורייתא מחכמה נפקת. נפקת דייקא שהתגלותה הוא מבחי' חכמה אבל שרשה בעצם למעלה מהחכמה וכמ"ש לעיל בד"ה ויקרא אל משה,

(pois “a Torá provém de Chochmá”: “provém” especificamente, isto é, sua revelação vem do nível de Chochmá, mas sua raiz em essência está acima de Chochmá, como está escrito acima no maa-mar que começa “E Ele chamou Moshê”;

ולכן מה שנתלבש ממנה בבחי' חכמה הוא רק הארה ע"י שערות וצמצומים כי אבא יונק ממזלא כו' אבל עצם האור שבכתר לא יוכל להתלבש בחכמה).

e, portanto, aquilo dela que se revestiu no nível de Chochmá é apenas um raio de luz, por meio de “cabelos” e contrações, pois “Abá recebe sustento do mazal” etc.; mas a essência da luz em Kéter não pode revestir-se em Chochmá),

ואעפ"כ [ואף על פי כן] נמשך הוא ג"כ ע"י האותיות שבתשכ"כ [שבתורה שבכתב] ולכן נקרא מקרא שקורא וממשיך התגלות אור א"ס ע"י האותיות אף שאינו משיג כלל, ועמ"ש מענין אותיות התורה איך ששרשן למעלה מהחכמה בד"ה נר חנוכה כו'

Não obstante, também ele é atraído por meio das letras da Torá Escrita. Por isso ela é chamada Mikrá (Escritura), pois se chama e atrai a revelação da Luz Infinita por meio das letras, embora não se compreenda nada. Veja também o que está escrito sobre as letras da Torá, cujo enraizamento está acima de Chochmá, no discurso que começa “A lâmpada de Chanucá” etc.,

כדי שתהא מזוזה מימין כו' ע"ש וסד"ה צאינה וראינה גבי בעטרה שעטרה שהעטרה נעשה מאבנים טובות הוא בחי' אותיות התורה,

“para que a mezuzá fique à direita” etc.; veja ali; e, no final do discurso que começa “Saí e vede”, a respeito de “com a coroa com que [sua mãe] o coroou”, a coroa, feita de pedras preciosas, corresponde ao nível das letras da Torá.

(וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] כל התורה שמותיו של הקב"ה. ועד"ז יובן מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] יפה שיחתן של עבדי אבות מתורתן של בנים כו' כי הן המשכות ממקור התורה

(Como disseram nossos Sábios, de abençoada memória: “Toda a Torá são nomes do Santo, bendito seja Ele.” E, com isso, compreender-se-á o dito de nossos Sábios, de abençoada memória: “A conversa dos servos dos Patriarcas é mais bela que a Torá dos filhos” etc.; pois aquelas são emanções da fonte da Torá

כמו שהוא עדיין למעלה מבחינת חכמה, וע"כ האריכה התורה הרבה בסיפור מעשה דאליעזר עבד אברהם כו' יותר מבכמה גופי תורה מתורתן של בנים כו'.

tal como ela ainda está acima do nível de Chochmá. Por isso, a Torá se estendeu bastante no relato do episódio de Eliezer, servo de Avraham etc., mais do que em muitos fundamentos da Torá que fazem parte da “Torá dos filhos” etc.

ועד"ז הוא ענין סיפור ויוסף הורד מצרימה כו' כנ"ל. והמשכה זו הוא ע"י האותיות דוקא. ולכן אף ע"ה [עם הארץ] שאינו מבין פ"י המלות ממשיך משא"כ בתשבע"פ [בתורה שבעל פה] שנתלבשה בחכמה לכך כשאינו מבין אינו ממשיך

Do mesmo modo, é o caso do relato “E Yosef foi levado ao Egito” etc., como mencionado acima. Essa emanção se dá especificamente por meio das letras. Portanto, mesmo uma pessoa inculta, que não entende o significado das palavras, atrai [essa luz]. Já na Torá Oral, que está revestida de Chochmá, quando não entende, não atrai.

אבל בתשב"כ [בתורה שבכתב] ממשיך אף שאינו מבין ואינו תלוי כ"כ [כל כך] בהבנת הפי' יען מקור המשכה זו הוא מלמעלה מהחכמה כו' והיינו ע"י האותיות ולכן נק' תשב"כ [תורה שבכתב] מקרא שקוראים וממשיכים ע"י האותיות ועמ"ש מענין מקרא סד"ה ענין ק"ש [קריאת שמע].

Mas, na Torá Escrita, a pessoa atrai mesmo sem compreender, e isso não depende tanto da compreensão do significado, porque a fonte dessa emanção está acima de Chochmá etc.; ela se dá por meio das letras. Por isso a Torá Escrita é chamada Mikrá, pois se chama e se atrai por meio das letras. Veja também o que está escrito sobre Mikrá, no final do discurso que começa "O significado da recitação do Shemá".)

והנה בכלל לימוד המקרא הוא ג"כ לימוד האגדות שהרי רוב האגדות הם על הפסוקים ומעט מוסר וגם הם אין מושגים ובכלל מקרא יחשב.

Ora, o estudo das Aggadot também está incluído, em geral, no estudo da Escritura, pois a maioria das Aggadot trata dos versículos, e há nelas um pouco de instrução ética; elas também não são compreendidas, e são consideradas parte da Escritura.

והנה בכלל מקרא הוא ג"כ לימוד פנימית התורה שהרי מדרש הזהר הוא על פסוקי התורה.

Ora, o estudo da dimensão interior (pnimiyut) da Torá também está incluído, em geral, na Escritura, pois o Midrash do Zohar trata dos versículos da Torá.

ועוד שגם בלימוד רזין דאורייתא אינו משיג רק המציאות מההשתלשלות ולא המהות. א"כ אינו דומה למשנה ותלמוד 24

Além disso, mesmo no estudo dos segredos da Torá, apreende-se apenas a existência da cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut), e não sua essência. Portanto, não é como a Mishná e o Talmud,

שמשיג מהות חכמתו ית' ובלמוד ההשתלשלות אינו משיג כלל מהות חכמה זו מהו בחי' אופנים וחיות ושרפים וכ"ש [וכל שכן] למעלה יותר כו'. אלא רק ידיעת המציאות.

nos quais se apreende a essência de Sua sabedoria, bendito seja Ele; ao passo que, no estudo da cadeia descendente dos mundos, não se apreende de modo algum a essência dessa sabedoria — o que é o nível dos ofanim, chayot e serafim —, e muito menos [o que está] acima, etc.; apreende-se apenas o conhecimento de [sua] existência.

25 ואעפ"כ [ואף על פי כן] דבר גדול הוא מאד כיון דא"א להיות בזה השגת המהות. וה"ז [והרי זה] כמו שבמקרא אע"פ [אף על פי] שא"א להיות ההשגה בבחי' חכמה כיון ששרשה למעלה מהחכמה

Ainda assim, é algo muito grandioso, pois é impossível apreender sua essência. Isso se assemelha à Escritura: embora não seja possível compreendê-la no nível de Chochmá, visto que sua raiz está acima de Chochmá,

לכן גם מה שאומר האותיות דבר גדול ועצום הוא אף שאותיות הוא רק בחי' האחרונה ונקרא בחי' דומם לגבי השכל כו'. כמ"כ [כמו כן] ידיעת המציאות מהפנימית אע"פ [אף על פי] שאינו משיג כלל המהות דבר גדול הוא עד להפליא.

por isso, até mesmo dizer as letras é algo grandioso e poderoso, embora as letras sejam apenas o nível final e sejam chamadas de nível inanimado em relação ao intelecto, etc. Do mesmo modo, conhecer a existência da dimensão interior, embora não se apreenda de modo algum sua essência, é algo grandioso, verdadeiramente maravilhoso.

26 ועיין זח"ג [זוהר חלק ג] פ' אחרי דע"ג א' ג' דרגין אינון מתקשרין דא בדא, ועמ"ש מזה בד"ה כי קרוב אליך הדבר מאד,

E veja o Zohar, Parte III, Parashat Acharei, fólíio 73a: "Três níveis estão ligados uns aos outros." Veja também o que está escrito a esse respeito no discurso que começa: "Pois a coisa está muito próxima de ti".

והנה כיון שהתורה היא הממוצע המקשר ומחבר נש"י [נשמות ישראל] להקב"ה, והממוצע יש בו שני בחינות סתים וגליא א"כ בחי' הפנימיות הנק' סתים הוא המקשר ומחבר בחי' פנימיות של הנשמה לבחי' פנימיות אלהותו ית'.

Ora, visto que a Torá é o intermediário que vincula e une as almas de Israel ao Santo, bendito seja Ele, e que o intermediário possui dois aspectos, oculto e revelado (satim e galya), então o aspecto interior, chamado oculto, é o que vincula e une o aspecto interior da alma ao aspecto interior de Sua Divindade, bendito seja Ele.

27 ועיין זח"ג [זוהר חלק ג] בהעלותך קנ"ב א'. ועמ"ש ע"פ חסדי ה' כי לא תמנו בענין שיש ב' בחינות חסד.

E veja o Zohar, Parte III, Behaalotecha, [fólíio] 152a. E veja o que está escrito sobre o versículo "As bondades de D'us, pois não cessamos", a respeito da existência de dois níveis de Chessed (bondade).

ועד"ז יובן קצת ענין סוכ"ע וממכ"ע [וממלא כל עלמין] סתים וגליא כו', ועמ"ש בד"ה שובה ישראל בענין מ"ש אם יהיה אלקים עמדי כו'

Dessa maneira, compreender-se-á um pouco o assunto da luz que circunda todos os mundos (so-vev kol almin) e da luz que preenche todos os mundos (memalê kol almin), oculto e revelado, etc. E veja o que está escrito no discurso que começa "Retorna, ó Israel", sobre o que está escrito: "Se Elokim estiver comigo", etc.,

והיה הוי' לי לאלקים, ועמ"ש מענין סתים וגליא כו' להבין ענין לחם משנה. ועמ"ש מזה בביאור ע"פ לריח שמניך.

"então Havayá será Elokim para mim". E veja o que está escrito sobre o assunto do oculto e do revelado ao final do discurso que começa "Para compreender o assunto do pão duplo (lechem mishneh)"; e veja o que está escrito sobre isso na explicação do versículo "Pois o aroma de teus óleos".

(ועו"ל [יעוד יש לומר] בענין מעלת העסק בפנימיות עפמ"ש [על פי מה שכתוב] באגה"ק [באגרת הקודש] בד"ה להבין מ"ש בפע"ח [בפרי עץ חיים] דלימוד פנימיות כוונת המצות לא גרע מלימוד הלכותיה ואדרבה כו' אף שאינו משיג המהות עכ"ל [עד כאן לשונו], ור"ל [ורוצה לומר] מפני שהמצוה מושג מהותה

(Pode-se ainda dizer, quanto à virtude de ocupar-se com a dimensão interior (pnimiyut), de acordo com o que está escrito em Iggeret HaKodesh, no discurso que começa "Para compreender o que está escrito em Pri Etz Chaim", que o estudo da dimensão interior, as intenções das mitsvot, "não é inferior ao estudo de suas leis; pelo contrário, etc., embora não se apreenda a essência". Fim da citação. Isto é, uma vez que a essência da mitsvá é apreendida,

לכן ידיעת סודות המצוה אף שאינו משיג המהות לא גרע כו'. ואף שכ' [שכתב] שם משא"כ בסדר ההשתלשלות אף אם השיג המציאות לא עדיף מצד עצמו כלימוד המצות שמשיג ותופס המהות כו'.

portanto, o conhecimento dos segredos da mitsvá, embora não se apreenda a essência, não é inferior, etc. E embora ele tenha escrito ali que não é assim com a ordem da cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut): mesmo que se tenha apreendido [sua] existência, isso não é, em si, superior ao estudo das mitsvot, no qual se apreende e se capta a essência, etc.,

הרי מסיק אח"כ אלא שידיעת המציאות מההשתלשלות היא ג"כ מצוה רמה ונשאה ואדרבה עולה על כולנה כמ"ש וידעת היום. דע את אלקי אביך כו'.

ele conclui depois: "mas o conhecimento da existência da cadeia descendente dos mundos também é uma mitsvá elevada e sublime; pelo contrário, supera todas elas, como está escrito: 'E saberás neste dia', [e] 'Conhece o D'us de teu pai', etc.,

ומב יאה ללב שלם כו' שהוא העיקר. ור"ל [ורוצה לומר] כמ"ש ויצונו ה' לעשות את כל החוקים האלה ליראה את ה' אלהינו. הרי תכלית התומ"צ [התורה ומצות] הוא לבא ללב שלם שהוא ליראה את ה',

e leva a um “coração íntegro”, etc., que é o principal.” Isto é, como está escrito: “E D'us nos ordenou cumprir todos estes estatutos, para temer Havayá, nosso D'us”: portanto, o propósito da Torá e das mitsvot é chegar a um coração íntegro, que é temer a D'us.

ולכן ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] שהתורה נק' תרעא לדרתא לגבי יראה כו' והיינו לגבי יראה עילאה וכמ"ש בסש"ב [בספר של בינונים] ס"פ כ"ג והשגת המציאות הוא להפשיט מגשמיות רק שזו היא מצוה א' מתרי"ג והאדם צריך לקיים כל התרי"ג כו'

Por isso, nossos Sábios, de abençoada memória, disseram que a Torá é chamada de “portão para o pátio” em relação ao temor, etc., isto é, em relação ao temor superior, como está escrito em Sefer shel Beinonim, ao final do capítulo 23. E a apreensão de [sua] existência serve para despir a materialidade; porém, isso é apenas uma mitzvá entre as 613, e a pessoa precisa cumprir todas as 613, etc.

לכך צריך להרבות בלימוד כל התרי"ג וקיומן בפ"מ [בפועל ממש] במודומ"ע [במחשבה דבור ומעשה] כו' א"כ הרי בידיעת ההשתלשלות אף שאינו משיג כלל המהות מקיים מצות וידעת כו' ולא גרע מלימוד ההלכות):

Portanto, é preciso dedicar-se amplamente ao estudo de todas as 613 mitzvot e ao seu cumprimento efetivo, em pensamento, fala e ação etc. Assim, ao conhecer a cadeia descendente dos mundos, mesmo sem apreender de modo algum sua essência, cumpre-se a mitzvá de “E saberás” etc., e isso não é inferior ao estudo das leis.)

28 ה ועפ"ז [ועל פי זה] יתורץ מה שנדחקו גדולי המפרשים בפ"י מימרא זו דלעולם ישלש אדם שנותיו שליש במקרא שליש במשנה שליש בתלמוד דהר"ן [דהרבינו נסים] ספ"ק [סוף פרק קמא] דע"ז [דעבודה זרה] כ' [כתב] ולא דוקא שישלש ימותיו בשוה כו'.

5. De acordo com isso, [a dificuldade] com que os grandes comentaristas se debateram ao explicar esta afirmação será resolvida: “A pessoa deve sempre dividir seus anos em três: um terço dedicado à Escritura, um terço à Mishná e um terço ao Talmud.” Pois o Ran, no final do primeiro capítulo de Avodah Zarah, escreveu: “E não significa que deva dividir seus dias em partes exatamente iguais”, etc.

והרמב"ם [והרבי משה בן מימון] פ"א מהלי [מהלכות / מהלכה] ת"ת [תלמוד תורה] ס"ל [סבירא ליה / סבירא להו] דישלש היינו לשלישים שוים ממש אלא דנתכוין לתרץ קושיית הר"ן [הרבינו נסים] במ"ש שזהו בתחלת למודו של אדם אבל כשיגדיל בחכמה כו' ויקרא בעתים מזומנים תשב"כ [תורה שבכתב] כו'.

E o Rambam, no capítulo 1 das Leis do Estudo da Torá, sustenta que “dividir em três” significa dividir em três partes realmente iguais; mas sua intenção foi resolver a dificuldade do Ran com aquilo que escreveu: que isso se aplica ao início do aprendizado da pessoa, “mas, quando ela crescer em sabedoria”, etc., “deverá ler a Torá Escrita em ocasiões determinadas”, etc.

29 ולפ"ז [ולפי זה] דוחק קצת לשון לעולם ישלש כו' וגם מה שהקשו בגמ' [בגמרא] מי ידע כמה חיי. דמזה משמע דכל שני חיי ישלש כו'.

De acordo com isso, a expressão “sempre dividir em três”, etc., fica um tanto forçada, assim como a pergunta feita na Guemará: “Acaso se sabe quanto tempo ele viverá?”, da qual se depreende que, durante todos os anos de sua vida, ele deve dividir em três, etc.

ור"י בשם הרמ"ה כתב דלא אמרו זה אלא לדורות ראשונים כו' כמ"ש בב"י [בבית יוסף]. אמנם לפמ"ש [לפי מה שכתוב] א"ש [אתי שפיר] דבתחלת למודו של אדם ישלש השליש במקרא ממש לבדו.

E Rabbeinu Yerucham escreveu em nome do Ramá que isso foi dito apenas a respeito das gerações antigas, etc., como está escrito no Beit Yossef. Contudo, de acordo com o que foi explicado [aqui], a questão se resolve bem: no início do estudo de uma pessoa, ela deve dedicar o terço somente ao texto da Escritura;

דאע"ג [דאף על גב] שלתלמוד צריך זמן יותר מ"מ יש לו למהר ללמוד המקרא בתחלה ואחר שהגדיל בחכמה יש לו לקיים השליש במקרא בתשב"כ [כתורה שבכתב] עם מה שילמוד אח"כ מפנימיות התורה והאגדות שזה נכלל הכל בשליש במקרא כנ"ל,

pois, embora o Talmud exija mais tempo, ainda assim ela deve apressar-se em estudar primeiro a Escritura. E, depois de ter crescido em sabedoria, deve cumprir o terço da Escritura com a Torá Escrita, juntamente com aquilo que estudará posteriormente da dimensão interior da Torá e das Aggadot, pois tudo isso está incluído no terço da Escritura, como mencionado acima.

(ואפשר דגם לימוד מדרש רבה ושאר המדרשים הוא בכלל השליש במקרא שהרי בפ"ק [בפרק קמא] דברכות דף י"א ע"ב משמע בהדיא בגמ' [בגמרא] ופרש"י [ופירש רש"י / ופירוש רש"י] דמדרש הוא קרוב למקרא כו' לפי שהם מדרשי מקראות.

(E é possível que o estudo de Midrash Rabá e dos outros Midrashim também esteja incluído no terço da Escritura; pois, no primeiro capítulo de Berachot, fólho 11b, está claramente implícito na Guemará e no comentário de Rashi que o Midrash é próximo da Escritura, etc., pois são interpretações dos versículos.

וכ"מ [וכן משמע] בנדרים דל"ו סע"ב [סוף עמוד ב] ואף שבהלכות ת"ת [תלמוד תורה] מבואר דמדרש תורה שהוא ספרא וספרי וכו"ג [וכהאי גוונא] הן בכלל שלישי במשנה היינו מפני שהן הלכות וגופי התורה כמו המשנה משא"כ לימוד הרבות שהן אגדות שעל המקרא ומוסר ה' אפשר שזה נכלל בשליש במקרא.

E assim também parece em Nedarim, fólho 36, final do lado b. Embora nas Leis do Estudo da Torá esteja explicado que o Midrash da Torá — isto é, o Sifra, o Sifrei e obras semelhantes — está incluído no terço da Mishná, isso se deve ao fato de conterem leis e princípios fundamentais da Torá, como a Mishná; já o estudo dos Midrashim Rabá, que são Aggadot sobre a Escritura e ensinamentos morais de D'us, talvez esteja incluído no terço da Escritura.

ולכן אתי שפיר דלעולם ישלש אדם כו'. והנה ענין לעולם ישלש אדם מה שחלקו זה לשלישים י"ל [יש לומר] כדכתיב ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו. ואין כבוד אלא תורה.

Portanto, fica bem compreendida a afirmação “a pessoa deve sempre dividir em três”, etc. Quanto à questão de “a pessoa deve sempre dividir em três”, isto é, por que dividiram esse estudo em três partes, pode-se explicar de acordo com o que está escrito: “Por Minha glória Eu o criei, Eu o formei e também Eu o fiz”; e “não há glória senão a Torá”.

והנה תלמוד כבריאה ומשנה ביצירה וכתוב יוצר אור ובורא חושך. ולכן ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] במחשכים הושיבני זה תלמוד בבלי. ומקרא בעשיה.

Ora, o Talmud corresponde a Beríá e a Mishná, a Yetsirá; e está escrito: “Aquele que forma a luz e cria a escuridão”. Por isso nossos Sábios, de abençoada memória, disseram: “‘Ele me colocou em lugares escuros’: isto se refere ao Talmud Babilônico”. E a Escritura corresponde a Assiá.

והנה אף עשיתיו אף הוא בחינ' [בחינת / בחינה] רבוי שמרבה בחינ' [בחינת / בחינה] רביעית כמ"ש בד"ה מי מנה עפר יעקב כו' ע"ש, לכן בכלל שליש במקרא נכלל בחינה הרביעית שהוא לימוד פנימיות התורה.

Ora, em “também Eu o fiz”, a palavra “também” (af) expressa inclusão e acrescenta um quarto nível, como está escrito no discurso que começa com “Quem contou o pó de Yaacov”, etc.; veja ali. Portanto, no terço da Escritura também está incluído o quarto nível, que é o estudo da dimensão interior (pnimiyut) da Torá.

וזהו שארז"ל [שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] והביאו הרמב"ם [הרבי משה בן מימון] בפ"י המשניות ספ"ה דאבות ע"פ אף חכמתי עמדה לי חכמתי שלמדתי באף עמדה לי כו').

E é isso que disseram nossos Sábios, de abençoada memória, e que o Rambam trouxe em seu Comentário sobre a Mishná, ao final do capítulo 5 de Avot, a respeito do versículo “Também (af) minha sabedoria permaneceu comigo”: “A sabedoria que aprendi com af [ira] permaneceu comigo”, etc.)

והנה מכ"ז [מכל זה] יובן בתוספת ביאור ענין ולא תשבית מלח כו' שלימוד הפנימית נק' בשם מלח שהמלח ממתקת הבשר.

Ora, a partir de tudo isso compreender-se-á, com explicação adicional, a questão de “E não retiras o sal”, etc.: que o estudo da dimensão interior é chamado de “sal”, pois o sal adoça a carne,

אף שאין בו טעם בעצמו כמו הבשר, וכך הנגלה שבתורה נמשל ללחם כמ"ש לכו לחמו בלחמי. embora ele próprio não tenha sabor, ao contrário da carne. E assim, a parte revelada da Torá é comparada ao pão, como está escrito: “Vinde, comei do meu pão”,

30 וגם לבשר כמ"ש במ"א ע"פ זאת הפעם עצם מעצמי ובשר מבשרי. דקאי על תשבע"פ [תורה שבעל פה]. וכן

בגמ' [בגמרא] ב"ב [בבא בתרא] דכ"ב אמרו אכלו בישראל שמינא בי רבא.

e também à carne, como está escrito em outro lugar, a respeito do versículo: “Desta vez, osso dos meus ossos e carne da minha carne”, que se refere à Torá Oral. E assim também disseram na Guemará, Bava Basra, fólho 22: “Comeram carne gordurosa na casa de Rava.”

והיינו כמו הלחם והבשר יש בהן טעם וממש כך בלימוד הנגלה שבתורה יש בה השגת המהות ממש משא"כ בלימוד הפנימי [הפנימיות / הפנימית] שאין בזה

Isto é: assim como o pão e a carne têm sabor e substância, também no estudo da parte revelada da Torá há uma apreensão efetiva da essência; ao passo que, no estudo da dimensão interior (pnimiyut), há nisso

רק ידיעת המציאות ולא השגת המהות והמהות נסתר ונעלם ואינו מושג כלל להיות בבחי' טעם ממש כמו הנגלה עד לע"ל [לעתיד לבוא] שיתגלה פנימית התורה.

apenas conhecimento da existência, e não uma apreensão da essência. A essência está oculta e escondida e não é apreendida de modo algum, de forma a ter sabor efetivo como a parte revelada, até o Tempo Vindouro, quando a dimensão interior da Torá será revelada.

31 ולכן נמשל למלח לומר שעם היות שאין בו טעם עכ"ז [עם כל זה] הוא דייקא הנותן טעם בהבשר.

Por isso, é comparada ao sal: embora não tenha sabor, é precisamente ela que dá sabor à carne.

וז"ש [וזהו שכתוב] רז"ל [רבותינו זכרונם לברכה] באדר"ן [באבות דרבי נתן] ס"פ כ"ט וכ"ה ג"כ ברבות כל מי שיש בידו מדרש ואין בידו הלכות לא טעם

E é isso que disseram nossos Sábios, de abençoada memória, em Avot de Rabbi Natan, no final do capítulo 29 (e o mesmo consta também no Midrash Rabbah): “Quem tem Midrash em mãos, mas não tem leis em mãos, não provou

טעם של חכמה כל מי שיש בידו הלכות ואין בידו מדרש לא טעם טעם של יראת חטא, פ"י שהלכות נק' טעם של חכמה לפי שבהן

o sabor da sabedoria; quem tem leis em mãos, mas não tem Midrash em mãos, não provou o sabor do temor ao pecado.” O sentido é que as leis são chamadas “o sabor da sabedoria” porque nelas

ועל ידן מושג המהות חכמתו ית' שנתלבשה בהלכה זו משא"כ בלימוד הפנימיות הנק' מדרש אין מושג המהות ממש ולכן נק' שלא טעם טעם של חכמה פ"י המהות ממש.

se apreende, por meio delas, a essência de Sua sabedoria, bendito seja Ele, que foi revestida nesta lei; ao passo que, no estudo da dimensão interior (pnimiyut), chamada Midrash, a essência propriamente dita não é apreendida. Por isso se diz que “não provou o sabor da sabedoria”, isto é, a essência propriamente dita.

32 ועכ"ז [ועם כל זה] מי שיש בידו הלכות ואין בידו מדרש לא טעם טעם של יראת חטא כי אף שבלימוד המדרש אין מושג

E, apesar disso, aquele que possui leis, mas não possui Midrash, “não provou o sabor do temor ao pecado”. Pois, embora no estudo do Midrash se apreenda

רק הארה מ"מ זו ההארה מביאה לידי יראת חטא ועמ"ש מענין פי' יראת חטא סד"ה וידבר משה אל ראשי המטות.

apenas um fulgor, ainda assim esse fulgor conduz ao temor ao pecado. E veja o que está escrito sobre o significado do temor ao pecado, ao final do discurso que começa com “E Moshe falou aos chefes das tribos”.

33 ועוד כי אף שזהו רק הארה הנה היא הארה מבחי' הפנימיות כי אורייתא סתים וגליא,

Além disso, embora isso seja apenas um reflexo, é um reflexo do nível da dimensão interior (pni-miyut), pois a Torá é oculta e revelada.

והנה ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] חכם עדיף מנביא אף שהנביא משיג המהות ממש בבחי' ראייה משא"כ החכם אינו משיג המהות כ"א ידיעת המציאות.

Ora, nossos Sábios, de abençoada memória, disseram: “Um sábio é superior a um profeta”, embora o profeta apreenda a essência propriamente dita, à maneira da visão, ao passo que o sábio não apreende a essência, mas apenas conhece a existência,

34 וכמ"ש באג"ה [באגרת הקודש] בד"ה עוטה אור כשלמה. אעפ"כ [אף על פי כן] חכם עדיף מנביא לפי שמשיג תעלומות חכמה מה שלא ניתנו להתגלות בנבואה.

Como está escrito em Iggeret HaKodesh, no discurso que começa com “Envolto em luz como num manto”. Não obstante, o sábio é superior ao profeta, pois apreende “os mistérios da sabedoria”, que não foram destinados a ser revelados por meio da profecia.

אי"כ אף ההארה מבחי' עליונה יש בה מעלה יתירה מהמהות שבבחי' שלמטה, וכה"ג [וכהאי גוונא] נתבאר בענין מצות ל"ת [לא תעשה] ומ"ע [ומצות עשה] סד"ה חייב אינש לבסומי בפוריא.

Sendo assim, até mesmo uma irradiação de um nível superior tem uma virtude maior que a essência de um nível inferior. Algo semelhante é explicado a respeito das proibições e dos mandamentos positivos, no final do discurso que começa com “A pessoa é obrigada a embriagar-se em Purim”:

35 וגדול כח גילוי כו' ע"ש וכענין ברכה והודאה שאף שההודאה אין בה השגת המהות אעפ"כ [אף על פי כן] היינו לפי

“E grande o poder da revelação”, etc.; veja lá. E [isso se assemelha] ao assunto da bênção e do reconhecimento (hodaá): embora no reconhecimento não haja apreensão da essência, ainda assim [ele é superior]; isto é, porque

שהיא בבחינה דלית מחשבה תפיסא ביה כמ"ש במ"א בביאור ע"פ אתה הצבת כל גבולות ארץ ובד"ה אלה פקודי המשכן, גם ע"ד שארז"ל [שאמרו רבותינו זכרונם לברכה]

está no nível sobre o qual se diz: “nenhum pensamento pode apreendê-Lo”, como está escrito em outro lugar, na explicação sobre o versículo “Tu estabeleceste todos os limites da terra” e no discurso que começa “Estes são os registros do Mishkan”. Também segundo o que nossos Sábios, de abençoada memória, disseram:

אבידת אביו ואבידת רבו של רבו קודמת אף שמהאב נמשך בו המהות ממש שהטפה היא מהמוח מהעצמיות ממש ומהרב אין נמשך בו מהות ועצמיות ממש

“[Se] o objeto perdido de seu pai e o objeto perdido de seu mestre [estão diante dele], o de seu mestre tem precedência”; embora do pai seja transmitida a ele a própria essência, pois a gota provém do cérebro, da própria essência, enquanto do mestre não é transmitida a ele a própria essência

רק הארת השכל המלוכש בהדבור כו', אעפ"כ [אף על פי כן] זו ההארה שהיא התורה גבוה מעצמיות החכמה שבנפש כמ"ש בתניא ח"א [חלק א'] פ"ה.

mas apenas um raio do intelecto revestido na fala, etc. Ainda assim, esse raio, que é a Torá, é superior à própria essência da sabedoria na alma, como está escrito no Tanya, Parte I, capítulo 5.

36 ובמסכת סופרים פט"ו [פרק ט"ו / פרשה ט"ו] ה"ח [ה' חסדים] הובא בספר ערכי הכינויים מבואר דהמקרא נמשל למלח. וא"ש [ואתי שפיר] ג"כ ע"פ מה שנת' [שנתבאר] לעיל,

E no Tratado Soferim, capítulo 15, halachá 8, citado no livro Erchei HaKinuyim, explica-se que a Escritura é comparada ao sal. Isso também se compreende bem à luz do que foi explicado acima.

ולכן נק' המלח ג"כ ברית אלקיך פי' ע"ד מ"ש לעברך בברית ה' אלקיך שהוא בחי' התקשרות ואהבה רבה ונפלאה למעלה מהשכל

Por isso, o sal também é chamado “a aliança do teu D'us”. O sentido é semelhante ao que está escrito: “para entrares na aliança de Havayá, teu D'us”, que corresponde ao nível de vínculo e de um amor grande e maravilhoso, acima do intelecto,

וכמו כריתת ברית, ועמ"ש מזה בד"ה אתם נצבים ובד"ה מקושש עצים, והמשכת אהבה רבה זו בנפש נמשך ע"י עסק התורה וכמ"ל [וכמה שכתוב לעיל] שע"י עסק התורה מתקשרת באור א"ס ב"ה הסוכ"ע.

como na celebração de uma aliança. (E veja o que foi escrito a esse respeito no discurso que começa com "Vós estais de pé" e no discurso que começa com "Recolhendo lenha".) E a atração desse grande amor para dentro da alma ocorre por meio do estudo da Torá, como foi escrito acima: por meio do estudo da Torá, [a alma] se vincula à Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, que circunda todos os mundos (sovev kol almin).

ועפ"ז [ועל פי זה] יש לפרש מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] פ"ב [פרק ב'] דחגיגה ד"ב ע"ב ע"פ הקוטפים מלוח עלי שיח (באיוב ס"י למ"ד)

À luz disso, pode-se interpretar o dito de nossos Sábios, de abençoada memória, no capítulo 2 de Chagigá, fólho 12b, sobre o versículo: "Os que colhem malvách junto aos arbustos (alei siach)" (em Jó, capítulo 30):

שפוסקים מד"ת [מדברי תורה] ועוסקים בדברי שיחה הרי שד"ת [שדברי תורה] נקי מלוח, ועמ"ש בזה רש"י [רבי שלמה יצחקי] פ"ק [פרק קמא] דע"ז [דעבודה זרה] ד"ג ע"ב, ולפי משי"כ [מה שכתוב] י"ל [יש לומר] כפשוטו.

"os que interrompem palavras de Torá e se ocupam com palavras de conversa fútil (sichá)". Assim, as palavras da Torá são chamadas "salgadas" (maluach). E veja o que Rashi escreveu a esse respeito no primeiro capítulo de Avodá Zará, fólho 3b; e, segundo o que foi escrito [aqui], pode-se explicar o versículo em seu sentido simples.

וזהו ג"כ ענין מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] פ"ב [פרק ב'] דשבת דל"א סע"א [סוף עמוד א] קבעת עתים לתורה כו' פלפלת בחכמה כו' ואפילו הכי אי יראת ה' היא אוצרו אין אי לא לא.

E esse também é o sentido do dito de nossos Sábios, de abençoada memória, no capítulo 2 de Shabat, fólho 31, no final do lado a: "Estabeleceste horários para a Torá?" etc. "Discutiste os assuntos da sabedoria?" etc. "E, ainda assim, se 'o temor de D'us é seu tesouro', sim; se não, não."

משל לאדם שאמר לשלוחו העלה לי כור חיטין לעלייה הלך והעלה לו אמר ליה עירבת לי בהן קב חומטין אמר ליה לאו, א"ל [אמר ליה] מוטב שלא העליתה.

É como um homem que disse a seu agente: "Sobe para mim um kor de trigo ao andar superior." Ele foi e o subiu para ele. O homem lhe perguntou: "Misturaste para mim um kav de chumtin nele?" Ele respondeu: "Não." Disse-lhe: "Teria sido melhor se não o tivesses subido."

37 והענין כי חטה הוא כ"ב אתוון דאורייתא. ולכן מ"ת [מתן תורה] בשבועות בכורי קציר חטים. וכמ"ש במ"א באריכות בד"ה וספרתם לכם כו' ע"ש.

A explicação é que “trigo” (chitá) corresponde às vinte e duas letras da Torá. Por isso, a Entrega da Torá ocorreu em Shavuot, a festa das “primícias da colheita do trigo”, como é explicado longamente em outro lugar, no discurso que começa com “E contareis para vós”, etc.; veja ali.

וקב חומטין פרש"י [פירש רש"י / פירוש רש"י] ארץ מלחה, והוא ענין ולא תשבית מלח כו' וזהו שנוכר עירבת לי בהן קב חומטין דתיבת לי מיותר.

E “um kav de chumtin”, Rashi explica como terra salgada; isso corresponde a “Não deixarás faltar o sal”, etc. É por isso que se menciona: “Misturaste para mim um kav de chumtin?” — pois as palavras “para mim” são supérfluas.

אלא דר"ל [דרוצה לומר] שע"י שיראת ה' היא אוצרו אזי התורה והחטים הם לי ונק' תורת ה' וכמ"ש והייתם לי כו' כי לי בני"י [בני ישראל] כו' משא"כ תורה בלא יראה כו':

Mas isso significa que, por meio de “o temor de D'us ser o seu tesouro”, a Torá e o trigo são então “para Mim”, e ela é chamada “a Torá de D'us”, como está escrito: “E sereis Meus”, etc., “Pois os filhos de Israel são Meus”, etc.; ao passo que a Torá sem temor, etc.

38 ו והנה פי' וכל קרבן מנחתך במלח תמלח קאי על המנחה ואח"כ על כל קרבנך תקריב מלח היינו בכל הקרבנות כולם.

6. Ora, “E toda oferta da tua oblação de farinha temperarás com sal” refere-se à oblação de farinha; e, em seguida, “Em todas as tuas ofertas oferecerás sal”, isto é, em todas as ofertas, sem exceção.

כי הנה המנחה שהיא סולת ושמן זהו ענין עסק התורה חטה כ"ב אתוון דאורייתא וצריכה מלח כנ"ל,

Pois a oblação de farinha, que consiste em farinha fina e óleo, corresponde ao estudo da Torá: “trigo”, as vinte e duas letras da Torá; e ela necessita de sal, como mencionado acima.

וזהו פת במלח תאכל פת הוא לימוד הנגלות משנה ותלמוד במלח תאכל מקרא ואגדות כו'

E é isto que significa: “Pão com sal comerás”: “pão” é o estudo das partes reveladas [da Torá], Mishná e Talmud; “com sal comerás” é a Escritura e as agadot, etc.,

כנ"ל, ואמר אח"כ ומים במשורה תשתה כי המלח גורם הצמאון היינו להיות צמאה לך נפשי שהוא הפלגת האהבה בבחי' כלתה נפשי.

como mencionado acima. E, em seguida, diz: "e água beberás com medida"; pois o sal provoca sede, isto é, estar no estado de "Minha alma tem sede de Ti", que é a intensidade do amor na condição de "minha alma desfalece de anseio".

39 והעצה לזה הוא בחי' מים שהם המרוים הצמאון והוא ענין אם רץ לכך שוב לאחור [לאחד בכי"ק] [בכתב יד קדש] והקרבנות

E o remédio para isso é o nível da água, que sacia a sede; este é o sentido de "Se teu coração corre, volta para trás" [no manuscrito sagrado: "para o Um"]. E as oferendas,

שהם בשר העולה הוא ענין בירור והעלאת נפש הבהמית וכמ"ש בד"ה צו את בני ישראל] ואמרת אליהם את קרבני לחמי מענין עצמות גידין ובשר של קרבן העולה שהבשר שרשו מן הדם שבלב והוא ענין המדות שבנפש הבהמית

que são a carne da oferenda queimada, correspondem ao refinamento e à elevação da alma animal, conforme está escrito no discurso que começa "Ordena aos filhos de Israel e dize-lhes: Minha oferenda, Meu pão", a respeito dos ossos, tendões e carne da oferenda queimada: a carne tem sua raiz no sangue que está no coração, e isso corresponde aos atributos emocionais (midot) da alma animal,

וצריך להפכן מן הקצה אל הקצה כו', וע"כ צריך לזה מלח דוקא שהוא מגבורות דאבא ובחכמה אתברירו.

e é preciso transformá-los de um extremo ao outro, etc. Por isso, é necessário especificamente o sal, pois ele provém das Guevurot de Abá, e "por meio de Chochmá eles são refinados".

40 ולכן ע"ה [עם הארץ] אסור לאכול בשר וכמ"ש מזה בד"ה בהעלותך את הנרות ופרש"י [ופירש רש"י / ופירוש רש"י] כשראה אהרן כו' יעו"ש [יעו"ש שם].

Portanto, uma pessoa sem instrução é proibida de comer carne, como está escrito a respeito disso no discurso que começa com "Quando fizeres subir as lâmpadas", e [sobre] a explicação de Rashi: "Quando Aharon viu", etc.; veja lá.

ופי' גבורות דאבא הוא ע"ד לעולם ירגיז אדם יצ"ט [יצר טוב] על יצה"ר [יצר הרע] ועמ"ש ע"פ וגם אתה תדין את ביתי כו'

E o significado das Guevurot de Abá é semelhante ao ensinamento: “A pessoa deve sempre incitar sua inclinação para o bem contra sua inclinação para o mal.” E veja o que está escrito sobre o versículo “E tu também julgarás a Minha casa”, etc.

וזהו שארז"ל [שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] פ"ג [פרק ג'] דמנחות דכ"א ע"א ע"פ במלח תמלח יכול תבונהו ופרש"י [ופירש רש"י / ופירוש רש"י] יכול יתן בו טעם כבינה המתקנת את האדם כו'.

E é isso que nossos Sábios, de abençoada memória, disseram no capítulo 3 de Menachos, fólho 21a, a respeito do versículo “Com sal salgarás [a oferenda]”: “Poder-se-ia pensar: tevunehu”; e Rashi explica: “Poder-se-ia pensar que se deveria dar sabor a ela como o entendimento (Biná), que aperfeiçoa a pessoa”, etc.

41 ולכאורה אינו מובן. אלא הענין כי בינה המתקנת את האדם קאי על נפש האלקית כי בינה היינו בן י"ה וכמ"ש ע"פ וכל בניך למודי הוי' וע"ז נאמר יסובבנהו יבוננהו.

À primeira vista, isso não se compreende. O ponto, porém, é que “o entendimento que aperfeiçoa a pessoa” se refere à alma divina; pois Biná (entendimento) é ben Yah (filho de Yah), como está escrito sobre o versículo “E todos os teus filhos serão instruídos por Havayá”; e a respeito disso foi dito: “Ele o cercou, deu-lhe entendimento” (yevonenehu).

וע"ז אמרו יכול שאין קרבן נה"ב [נפש הבהמית] עולה לרצון אא"כ [אלא אם כן] תתהפך למעלת ומדרגת הביטול דנפש האלקית ממש, ובאמת זהו דבר הקשה

A respeito disso disseram: “Poder-se-ia pensar”: [poder-se-ia pensar] que a oferenda da alma animal não é aceita favoravelmente a menos que ela se transforme na própria virtude e no grau de autoanulação (bitul) da alma divina. Na verdade, isso é algo difícil,

כי הנה"א [הנפש האלקית] היא חלק אלוה ממעל שנלקחה מפנימיות העולמות וע"כ יש בה בחי' הביטול האמיתי

pois a alma divina é “uma parte de D'us acima”, que foi retirada da dimensão interior (pnimiyut) dos mundos e, por isso, possui o nível da verdadeira autoanulação

בטבעה להשתפך בחיק אביה אור א"ס ב"ה משא"כ בנה"ב [בנפש הבהמית] שלוקחה מק"נ [מקליפת נוגה] כו' וכמשנ"ת [וכמו שנתבאר] בד"ה אדם כי יקריב מכם מן הבהמה כו' וזהו ת"ל תמלח.

por natureza, de derramar-se no seio de seu Pai, a Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele; o mesmo não se dá com a alma animal, que foi retirada da kelipá nogá etc., como foi explicado no maamar que começa “Quando alguém dentre vós trazer uma oferenda, dentre os animais” etc. E é por isso que “o versículo ensina: temperarás”:

שעכ"פ [שעל כל פנים] תוכל לבוא גם היא לבחינת ביטול היש כו'. וזהו ענין ההפרש בין למסור נפשו באחד ובין בחינת כול נפש כו' כמש"ש [כמה שכתוב שם].

de modo que, ao menos, também ela possa alcançar o nível da autoanulação do yesh (“algo” que se percebe como existente) etc. E esse é o sentido da diferença entre entregar a própria alma em “Um” e o nível de “com toda a tua alma” etc., como está escrito ali.

42 והנה הרמב"ן [הרבי משה בן נחמן] בפ"י החומש כאן כתב שהמלח הוא מים ובכח השמש הבא בהם יעשה מלח כו' והמים והאש באים בה כו'

Ora, o Ramban, em seu comentário ao Chumash aqui, escreveu que o sal é água e que, pelo poder do sol que incide sobre ela, ela se torna sal, etc.; e nela estão presentes a água e o fogo, etc.,

ולכן תקיים הדבר וגם תכרית כמ"ש גפרית ומלח שרפה כל ארצה לא תזרע ולא תצמיח כו'.

e por isso conserva uma coisa e também a destrói [it], como está escrito: “Enxofre e sal, uma terra abrasada; não será semeada nem fará brotar”, etc.

43 ועיין ברכינו בחיי שביאר דבריו דהיינו שכלול משני המדות חו"ג [חסד וגבורה] שבהם הנהגת העולם וקיומו כי מלך במשפט יעמיד ארץ.

E veja Rabbeinu Bachya, que explicou suas palavras: isto é, que [o sal] é composto dos dois atributos, Chessed e Guevurá, pelos quais o mundo é conduzido e sustentado, pois “um rei estabelece a terra por meio da justiça”.

והוא ע"ד הנזכר בזח"א [בזהר חלק א] דנ"א ע"א בענין תכלת דאכיל ושצי ות"ח [ותא חזי] אע"ג [אף על גב] דאורחא דהאי נהורא תכלא אוכמא לשיצאה כו' ואתם הדברים בה' אלקיכם חיים כו'

Isso segue a linha do que é mencionado no Zohar, Parte I, folio 51a, a respeito do azul (techeles) que consome e destrói: “Vem e vê: embora o modo dessa luz azul-escuro seja destruir, etc., ‘Mas vós, que vos apegais a Havayá, vosso D'us, estais vivos’”, etc.;

ע"ש כי המלי' נקרא נהורא תכלאארץ אוכלת יושביה והיינו שמכלה את הקוצים והרשעים שהם יש
ודבר נפרד היא מכלה אותם

veja ali. Pois Malchut é chamada "a luz azul", "uma terra que consome seus habitantes": isto é, consome os espinhos e os perversos; aqueles que são um "algo" e uma entidade separada, ela os consome.

אבל ואתם הדבקים ע"י שיש בכל אחד בחינת ביטול למס"נ [למסירות נפש] באחד ע"י אדרבה חיים כו'
וכענין הקב"ה מוציא חמה מגרתיקה צדיקים מתרפאים בה ורשעים נכוין בה.

Mas "vós, que vos apegais", uma vez que cada um possui o nível de autoanulação, para entregar sua alma em "Um", por meio disso, ao contrário, [estais] "vivos", etc. E isso se assemelha ao assunto de "O Santo, bendito seja Ele, tira o sol de sua bainha: os justos são curados por ela, e os perversos são queimados por ela".

44 והנה נהורא תכלא תכלת שרשו מגבורות דאבא וכמ"כ [וכמו כן] המלח שרשו משם כנ"ל. לכן יש במלח
ג"כ ב' הכחות

Ora, "a luz azul", techelet, tem sua raiz nas Guevurot de Abá, e o sal também tem sua raiz ali, como mencionado acima. Portanto, o sal também possui os dois poderes;

דהיינו כמ"ש במ"א שהתורה נקרא עוז ותושיה פי' שנותן עוז כח וגבורה בנפש האלקית ומתשת כח
נפש הבהמית.

isto é, como está escrito em outro lugar, a Torá é chamada "força e tushiyah", o que significa que ela dá força, vigor e poder à alma divina e enfraquece (mateshes) a força da alma animal.

והיינו על ידי כי בחכמה אתברירו הוא מברר נפש הבהמית ומפריד הרע ממנו כו' וז"ש [וזהו שכתוב] כי
שמים כעשן נמלחו (בישעיה ס"י נ"א ו').

Isso ocorre porque "por meio de Chochmá eles são refinados": ela refina a alma animal e separa dela o mal, etc. E é isso que está escrito: "Pois os céus se dissolverão (nimlachu) como fumaça" (em Isaías, capítulo 51, [versículo] 6).

והיינו כי שמים אש ומים והיינו המדות חו"ג [חסד וגבורה] ויש בהן זה לעומת זה שמים דקדושה כמ"ש השמים כסאי שהם המדות כשר פסול כו' ולעומת זה מדות הרעות נקרא שמים דקליפה.

Isto é: shamayim (céu) é esh e mayim (fogo e água), isto é, os atributos de Chessed e Guevurá; e neles há um oposto ao outro: os céus da santidade, como está escrito: "Os céus são Meu trono", que são os atributos de apto, impróprio, etc.; e, em oposição a eles, os atributos maus são chamados os céus da kelipá.

45 וע"ז נאמר והיו שמיך אשר על ראשך נחושת. וכמ"ש בת"ז [בתיקוני זהר] תקון ח' ובשלי"ה [ובשני לוחות

הברית] דפ"ח ע"ב בשער האותיות אות קו"ף בענין קונה שמים וארץ כו'

E a respeito disso foi dito: "E os céus que estão sobre tua cabeça serão de cobre", como está escrito em Tikkunei Zohar, Tikkun 8, e no Shelah, fôlio 88b, no Portão das Letras, letra kuf, a respeito de "Aquele que adquire (koneh) os céus e a terra" etc.

ועל זה נאמר כי שמים כעשן נמלחו ופרש"י [ופירש רש"י / ופירוש רש"י] לשון רקבון עיין בירמיה ל"ח י"ב בפרש"י [בפירש רש"י / בפירוש רש"י],

E a respeito disso foi dito: "Pois os céus se dissolverão (nimlachu) como fumaça", e Rashi explica [que é] um termo que significa apodrecer; veja Rashi sobre Jeremias 38:12.

והיינו ע"י המלח דקדושה שמכלה ומכרית היש ודבר נפרד כו'. ועיין מ"ש בד"ה זאת חקת התורה בענין להקריב אותיות להקריב כו' ע"ש.

E isso ocorre por meio do sal de santidade, que consome e destrói o "algo" (yesh) e a entidade separada etc. Veja também o que está escrito no discurso que começa com "Esta é a lei da Torá", a respeito de lehakriv (oferecer) conter as letras de leharkiv (apodrecer) etc.; veja lá.

46 והנה כמו שהמלח יש בו כח להכרית את הרע להיות שמים כעשן נמלחו כו'. וע"ד שפ"י בש"ך [בשפתי כהן (הש"ך)] ס"פ תצא בשם המדרש בענין תמחה את זכר עמלק מתחת השמים אתה מתחת השמים ואני מעל לשמים כו'.

Ora, assim como o sal contém o poder de destruir o mal, de modo que "os céus se dissolverão como fumaça" etc., e conforme o que é explicado no Shach, ao final de [Parshat] Teitzei, em nome do Midrash, a respeito de "Apagarás a lembrança de Amalek de debaixo dos céus": "Tu, de debaixo dos céus, e Eu, de acima dos céus" etc.,

כמ"כ [כמו כן] יש בו כח לקיים את הטוב וכמ"ש גבי אהרן ברית מלח עולם וכן גבי דוד (ד"ה [דברי הימים] ב' י"ג ה'), ועיין מזה ברבות ר"פ קדושים.

assim também ele contém o poder de sustentar o bem, como está escrito a respeito de Aharon: “uma aliança eterna de sal”, e igualmente a respeito de David (II Chronicles 13:5); veja também sobre isso em Rabbos, no início de [Parshat] Kedoshim.

והיינו שנותן טעם להיות טעמו וראו כי טוב ה' ונותן כח בנפש האלקית כנ"ל וגם

Isto é, ele dá sabor, para que se possa “provar e ver que D'us é bom”, e dá força à alma divina, como mencionado acima; e também

מהפך הטוב דנפש הבהמית להתעלות בקדושה שזהו ענין על כל קרבנך תקריב מלח כנ"ל. וכמ"ש לקמן שמלח לשון תערובות והפך והיינו שמהפך נה"ב [נפש הבהמית] ממרירו למיתקו:

transforma o bem da alma animal, elevando-o à santidade; esse é o sentido de “Sobre todas as tuas oferendas oferecerás sal”, como mencionado acima. E como está escrito adiante, melach (sal) é uma expressão que indica mistura e reversão; isto é, transforma a alma animal, da amargura à doçura.

47 ז וז"ש [וזהו שכתוב] גבי אלישע שריפא את מי יריחו ע"י מלח (במ"ב סי' ב' כ"א) וכמ"ש בזח"א [בזהר חלק א] דרמ"א ע"ב דאיהו ממרק ומבשם מרירו לאטעמא.

7. E é isso que está escrito a respeito de Elisha, que curou as águas de Jericó por meio do sal (II Reis, capítulo 2, [versículo] 21), e conforme está escrito no Zohar, Parte I, fólho 241b, que ele “purifica e adoça a amargura, para dar sabor”.

ועו"ל [ועוד יש לומר] בזה כי מים הרעים שרשם נמשך ע"י ההבדלה שהבדיל בין מים עליונים ובין מים תחתונים.

Pode-se dizer ainda a esse respeito que a raiz das águas ruins deriva da separação pela qual Ele separou as águas superiores das águas inferiores.

ומזה נמשך הפסולת דמים שהם מים הרעים ע"ד מים המאררים כו' עיין זח"ב [זהר חלק ב'] שמות ד"ו ע"א ובפי' נשא דקכ"ה ע"א ובפרדס בעה"כ [בערכי הכינויים] ערך מים בסופו ובמא"א [ובמאורי אור] אות מ' ססע"י [סוף סעיף] ט"ז,

Dessa separação deriva a escória das águas, que são as águas ruins, à semelhança das “águas amargas que trazem a maldição” etc. (Veja o Zohar, Parte II, Shemot, fólíio 6a, e na Parashat Nasso, fólíio 125a; e no Pardes, em Erchei HaKinuyim, verbete “água”, ao final; e em Me'orei Or, letra mem, ao final da seção 16.)

והנה רש"י [רבי שלמה יצחקי] פ"י כאן ע"פ ולא תשכית מלח שהובטחו מים תחתונים ליקרב ע"ג [על גבי] המזבח במלח ובניסוך המים.

Ora, Rashi explica aqui, com base no versículo “E não deixarás de oferecer sal”, que às águas inferiores foi prometido que seriam oferecidas sobre o altar, por meio do sal e da libação de água.

48 והיינו שע"י המלח של הקרבן מתעלים המים תחתונים עד שנעשו בבחי' מים חיים. וז"ס [וזה סוד] רפואת מים הרעים דיריחו ע"י המלח

Isto é: por meio do sal da oferenda, as águas inferiores são elevadas até se tornarem águas vivas. Este é o segredo da cura das águas ruins de Jericó por meio do sal,

שהוא שרש התיקון לבחי' מים תחתונים כו' עד שנעשו ע"י בבחי' באר מים חיים כו'.

que é a raiz da retificação das águas inferiores, etc., até que, por meio disso, elas se tornem “um poço de águas vivas”, etc.

49 וכמ"כ [וכמו כן] יובן ענין זה בנפש שבכדי לרפאות המים המרים דנה"ב [דנפש הבהמית] שנמשכת אחר תענוגי עוה"ז הנקרא בשם מרירו.

Da mesma forma, este assunto será compreendido na alma: para curar as águas amargas da alma animal, que é atraída pelos prazeres deste mundo, chamados de “amargura” (meriru),

כמ"ש כי נופת תטופנה כו' ואחריתה מרה כלענה. ועי' זח"ב [זהר חלק ב'] ויקהל דר"ג ע"ב הנה זהו ע"י התורה שנקרא בשם מלח וכמ"ש רפאות תהי לשרך

como está escrito: “Pois [seus lábios] gotejam mel”, etc., “mas seu fim é amargo como o absinto” (e veja o Zohar, Part II, Vayakhel, folio 203b); isso se dá por meio da Torá, que é chamada de “sal”, como está escrito: “Será cura para o teu umbigo”,

דהיינו אפילו מפלגך ולתתא שהוא למטה מרקיע המבדיל בין מים למים כו', ולכן נקרא המלח ברית אלקיך.

isto é, até mesmo “da tua cintura para baixo”, que está abaixo do firmamento que separa entre águas e águas, etc. Por isso, o sal é chamado de “a aliança do teu D'us”.

כי שורש הדינים והמרירות נמשכים משם אלקים שיש בו ק"ך צירופים המשתלשלים למטה עד סוף העשיהומהם יונקים ק"ך צירופים דנוגה שבין שניהם נעשים מ"ר ב"פ [כי פעמים] ק"ך וכחשבון עמלק.

Pois a raiz dos julgamentos e da amargura provém do Nome Elokim, que possui 120 combinações que descem até o fim de Assiá; e delas recebem vitalidade as 120 combinações de Nogah, de modo que, juntas, somam 240, duas vezes 120, que é o valor numérico de Amalek.

50 והמלח ממתיק הדינים הנ"ל ע"י שממשיך משרש ועיקר הגבורות דקדושה כו' ומקיים ומכרית כו' כנ"ל.

E o sal adoça os julgamentos mencionados acima, extraindo da raiz e da essência das Guevurot da santidade, etc.; e sustenta e destrói, etc., como mencionado acima.

ובכהאריז"ל [ובכתבי האריז"ל] אמר מלח כחשבון ג' שמות הוי' ולכן נאמר גבי אהרן ברית מלח עולם כי הכהנים מברכים את העם שלש ברכות שהן ג' שמות הוי' דיברכך יאר וישא, ששרשן גבוה מאד נעלה למעלה מההשתלשלות

E nos escritos do Arizal, de abençoada memória, ele disse que melach (sal) tem o valor numérico de três Nomes Havayá. Por isso, a respeito de Aharon, é dito: “uma aliança eterna de sal”, pois os cohanim abençoam o povo com três bênçãos, que são os três Nomes Havayá de “Que Ele te abençoe”, “Que Ele faça brilhar” e “Que Ele eleve”, cuja raiz é muito elevada, acima da cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut),

ובזה הוא קיום העולם וזהו שנק' מלח שהוא קיום הדבר כו' ועם היות המלח הוא גבורה אך גם ברכת כהנים נקרא ששים גבורים ברבות נשא פי"א [פרק י"א].

e por meio disso o mundo é sustentado. E é por isso que é chamado sal, pois sustenta uma coisa, etc. E embora o sal seja Guevurá, a Bênção Sacerdotal também é chamada de “sessenta guerreiros (gibborim)”, em Rabbos, Naso, capítulo 11.

51 וזהו פי' ברית אלקיך שהוא ענין ההמשכה משם הוי' בשם אלקים כו' שיהי' [שיהיה] בבחי' אלקיך ממש בבחי' גילוי בפנימיות. וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] מה ברית האמור במלח, מלח ממתקת. דהיינו המתקת הדינין של שם אלקים.

E este é o significado de “a aliança do teu D'us (Elokecha)”: trata-se de atrair do Nome Havayá para o Nome Elokim, etc., para que esteja verdadeiramente no estado de “teu D'us”, revelado na dimensão interior. E, como disseram nossos Sábios, de abençoada memória: “Assim como a aliança mencionada a respeito do sal: o sal adoça”; isto é, o abrandamento dos julgamentos do Nome Elokim.

52 ובת"ז [ובתיקוני זוהר] תקון כ"א דף נ"ד ע"א מלח אותיות חלם ואותיות מחל כי חולם הוא הנקודה שבראשי אתוין שמורה על עליות המלי' להיות עטרת תפארת כמ"ש בתו"א [בתורה אור] פ' נח סד"ה

E no Tikkunei Zohar, Tikkun 21, fólíio 54a: melach (sal) contém as letras de cholem e as letras de mochel (perdoa). Pois o cholem é o ponto acima das letras, que indica a ascensão de Malchut, para tornar-se a coroa de Tiféret, como está escrito em Torah Ohr, Parashat Noach, no final do discurso que começa

להבין הענין שתפלת הבעל עסק כו' שנקודה א' העליונה כולל בחינה התחתונה כו' ע"ש, ומשם נמשך המחילה ביוהכ"פ [ביום הכפורים] וכן הקרבנות באין לכפר ועלייה זו ע"י ברית מלח כו'.

“Para compreender o assunto da oração de um homem de negócios”, etc.: que um único ponto superior inclui o nível inferior, etc.; veja ali. E dali vem o perdão (mechilá) em Yom Kipur; do mesmo modo, as oferendas vêm para expiar; e esta ascensão se dá por meio da aliança de sal, etc.

גם פי' חלם לשון חיזוק כמו יחלמו בניהם (איוב ס"י ל"ט ד') שפרש"י [שפירש רש"י / שפירוש רש"י] יחזקו. וכן ותחלימני והחייני (בישעיה ל"ח י"ו) פרש"י [פירש רש"י / פירוש רש"י] תבריאני ותחזקני.

Além disso, chalam significa fortalecimento, como em “Seus filhotes se fortalecem (yachlemu)” (Jó, capítulo 39, [versículo] 4), que Rashi explica como “se fortalecem”; e também “E Tu me restabelecerás (vesachalimeni) e me manterás vivo” (Isaías 38:16), [que] Rashi explica: “Tu me curarás e me fortalecerás”.

ועד"ז פי' רבינו בחי' בפי' תצוה בענין אבן אחלמה וסגולת האבן הזאת שמחזקת את הלב כו'.

De modo semelhante, Rabbeinu Bachya explica, em Parashat Tetzavê, a respeito da pedra achlamá, que a propriedade especial dessa pedra é fortalecer o coração, etc.

וענין חיזוק זה זהו ע"ד מ"ש ויתן עוז למלכו. וכמ"ש ע"פ ועתה יגדל נא כח אדני כו'

E este fortalecimento corresponde ao que está escrito: "E Ele dará força ao Seu rei"; e também ao que está escrito sobre o versículo "E agora, que o poder de Ado-nai seja grande", etc.

וזהו נמשך ג"כ מבחי' מלח שהוא הכח המעמיד ומקיים הדבר שזהו פי' ברית מלח עולם הנאמר גבי אהרן ס"פ קרח וגבי דוד (בדברי הימים ב' סי' י"ג ה').

E isso também é atraído do nível do sal, que é a força que sustenta e mantém uma coisa. Esse é o sentido de "uma aliança eterna de sal", dita a respeito de Aharon no final de Parashat Korach e a respeito de David (em II Chronicles, capítulo 13, [versículo] 5).

ועמ"ש סד"ה שובה ישראל עד. להיות יחו"ת [יחודא תתאה] כמו יחו"ע [יחודא עילאה] בבחי' תרין, ריעין בחי' אהל כל יצען. וכמ"ש וארשתיך לי לעולם:

E veja o que está escrito no final do discurso que começa "Retorna, ó Israel, até": que a unidade inferior (yichudá tataá) seja como a unidade superior (yichudá ilaá), à maneira de "dois companheiros", o nível de "uma tenda que não será removida"; e como está escrito: "E Eu te desposarei para Mim para sempre".

53 ח והנה לפ"ז [לפי זה] צ"ל דגבי מצה כ' [כתב] הפוסקים שלא ליתן מלח בפת בפסח כמ"ש בטוש"ע [בטור ושולחן ערוך] סי' תנ"ה.

8. Ora, de acordo com isso, é preciso entender [por que], no que diz respeito à matsá, os decisores haláchicos escreveram que não se deve pôr sal na massa durante Pêssach, conforme está escrito no Tur e no Shulchan Aruch, seção 455.

ולכאורה אינו מובן לפמשנ"ת [לפי מה שנתבאר] למעלה שורש ענין המלח מדוע יהיה שבמצה לא יהיה מלח וכמ"ש בגמרא פ"ח [פרק ח'] דשבת דע"ט ע"א מצה כמשמעו דלא מליח כו',

À primeira vista, isso não se entende à luz do que foi explicado acima sobre a raiz do assunto do sal: por que a matsá não deve conter sal? E, conforme está escrito na Guemará, capítulo 8 de Shabat, fólio 79a: "matsá, como seu significado indica: isto é, não salgada", etc.

ובטו"ב סי' תנ"ה כתב לפי כי המלח הוא שורש הדין כו', ואין זה מספיק דאדרבה הוא מיתוק הדינים כנ"ל.

E no טו"ב, seção 455, ele escreveu [que é] porque o sal é a raiz do julgamento, etc. Mas isso não basta, pois, pelo contrário, o sal adoça os julgamentos, como mencionado acima.

אך הענין מבואר בת"ז [בתיקוני זהר] תקון ס"ט דק"ח ע"א לחם עני בלא מלחא כו' בגין דאיהו מצה פרוסה כו'

Mas o assunto é explicado no Tikkunei Zohar, Tikkun 69, fólíio 108a: “o pão da pobreza, sem sal”, etc., “porque é uma matsá partida”, etc.,

עד דתהא שלימה לא צריך לקרבא עלה מלח דאיהו חלם ומאי ניהו חלם אמצעי דכולהו עכ"ל [עד כאן לשוננו], ופ"י בכס"מ שכשהיא פרוסה היא אות דל"ת לשון דלות היינו לחם עוני.

“até que esteja inteira, não é necessário aproximar dela o sal, pois ela é cholem; e o que é cholem? O do meio entre todos eles.” Fim da citação. E o Kisei Melech explica que, quando está partida, ela é a letra dalet, um termo que significa pobreza (dalut), isto é, “pão da pobreza”.

54 וצריך להשלימה באות ו' בתוכה שתהיה ה"א כו' ואז דוקא תקריב עליה מלח שהם ג' שמות הוי' שבחג"ת [שבחסד גבורה תפארת] עכ"ד [עד כאן דבריו].

E é preciso completá-la com a letra vav em seu interior, para que se torne um hei, etc.; e somente então se deve oferecer sal sobre ela, que são os três Nomes Havayá em Chessed, Guevurá e Tiféret. Fim de suas palavras.

והענין כי פ"י לחם עני זהו ע"ד סיהרא לית לה מגרמה כלום ואזי היא בחי עניה.

A explicação é que “pão da pobreza” corresponde à ideia de “a lua nada tem de seu”; então, ela se encontra no estado de pobreza.

55 וכמ"ש בזח"א [בוהר חלק א] בראשית דל"ג א'. ויחי דרמ"ט ע"ב. ואין עני אלא בדעת. וע"י קבלתה משמשא נפקא ממסכנותא היינו ע"י שנמשך בה הדעת מבחי שמש הוי'.

(Como está escrito no Zohar, Parte I, Bereshit, fólíio 33a, [e] Vayechi, fólíio 249b.) E “não há pobre senão em conhecimento”. E, ao receber do sol, ela sai de sua pobreza: isto é, quando Daat é atraído para ela do nível de “um sol, Havayá”.

וכמ"ש ברע"מ [ברע"א מהימנא] ר"פ כי תשא העשיר דא עמודא דאמצעיתא. היינו קו האמצעי דעת תפארת ועמ"ש בד"ה וידעת היום והשבות כו'. ומתחלה כשהיא רק בבחי אמונה לבד נקי לחם עני.

E como está escrito no Raaya Mehemna, no início da Parashat Ki Tissá: “‘O rico’: este é a coluna do meio”, isto é, a linha do meio, Daat [e] Tiféret. E veja o que está escrito no discurso que começa “E saberás hoje e levarás [isso] ao [teu coração]”, etc. E, a princípio, quando ela está apenas no estado de fé, é chamada “pão da pobreza”.

והנה תחלת העבודה צ"ל בבחי' אמונה לבד דווקא. וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] בא חבקוק והעמידן על אחת שנאמר וצדיק באמונתו יחיה.

Ora, o início do serviço divino deve ser especificamente no modo de fé apenas. E, como disseram nossos Sábios, de abençoada memória: "Chavakuk veio e as fundamentou em uma, como está dito: 'E o justo viverá por sua fé'."

וכתיב פתחו שערים ויבוא גוי צדיק שומר אמונים (בישעיה סי' כ"ו ב'). וכדפירש"י [וכדפירש רש"י] שם. וכתיב והיה אמונת עתיך חוסן ישועות (שם ל"ג ו').

E está escrito: "Abri os portões, para que entre uma nação justa, que guarda a fé" (em Isaías, capítulo 26, [versículo] 2), como Rashi explicou ali. E está escrito: "E a fé dos teus tempos será a força das salvaçãoes" (ali, 33:6).

וממנה יבוא אח"כ לבחי' הדעת שהוא השגת פנימית התורה וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] כל המקיים את התורה מעוני סופו לקיימה מעושר. בפ"ד דאבות. ופי' במדרי' [במדרש] שמואל.

E, a partir dela, ele chegará depois ao nível de Daat, que é a compreensão da dimensão interior da Torá. E, como disseram nossos Sábios, de abençoada memória: "Quem cumpre a Torá na pobreza acabará por cumpri-la na riqueza" (no capítulo 4 de Avot). E isso é explicado no Midrash Shmuel

דר"ל [דרוצה לומר] מעוני הדעת. סופו לקיימה מעושר הדעת שהוא ישפיע עליו מחכמתו כו' וזהו אם אין יראה אין חכמה אם אין חכמה אין יראה, וא"כ איך יתחיל.

isto é, "na pobreza" de conhecimento, [e] "acabará por cumpri-la na riqueza" de conhecimento: Ele lhe concederá de Sua sabedoria, etc. E isso corresponde a: "Se não há temor, não há sabedoria; se não há sabedoria, não há temor". Se é assim, como se deve começar?

אלא כי יש ב' בחי' יראה הא' יראה תתאה והיא תרעא לאעלאה, ולכן אם אין יראה אין חכמה.

Mas há dois níveis de temor. O primeiro é o temor inferior, e ele é "o portão para entrar"; portanto, "se não há temor, não há sabedoria".

56 ואח"כ ע"י החכמה יזכה ליראה עילאה כו' ששם אין שייך חמוץ כו'. וזהו שאמרו יאה עניותא לישראל.

ור"ל [ורוצה לומר] שיהיה בעיניו נגד הקב"ה בבחי' עני מן הדעת ולהיות בבחי' אמונה.

E depois, por meio da sabedoria, merecerá o temor superior etc., onde não se aplica a fermentação (chimutz) etc. E é isso que disseram: "A pobreza convém a Israel": isto é, a seus próprios olhos, diante do Santo, bendito seja Ele, deve estar na condição de alguém pobre de conhecimento e na condição de fé.

וכמ"ש בסש"ב [בספר של בינונים] ח"א [חלק א'] פרק י"ח דכתיב פתי יאמין לכל דבר ואצל הקב"ה הכל כפתיים, וכמ"ש בהמות הייתי עמך וכתיב אדם ובהמה תושיע הוי' וארז"ל [ואמרו רבותינו זכרונם לברכה] פ"ק [פרק קמא] דחולין דף ה' ע"ב אלו בני אדם שהם ערומים בדעת

Como está escrito em Sefer shel Beinonim, Parte I, capítulo 18, a respeito do versículo: “O simples acredita em toda palavra”; e, diante do Santo, bendito seja Ele, todos são como simplórios. E como está escrito: “Eu era como um animal junto a Ti”; e está escrito: “Homem e animal Tu salvas, Ha-vayá”; e nossos Sábios, de abençoada memória, disseram no primeiro capítulo de Chullin, fôlio 5b: “São pessoas que são perspicazes no conhecimento

כאדם הראשון ומשימים עצמם כבהמה דכאי רוח ע"ש בפרש"י [בפירוש רש"י / בפירוש רש"י] כו' וכ"כ [וכן כתב] ברכות פ' בשלח פכ"א ע"פ יונתני אמר הקב"ה אצלי הם כיונה פותה כל מה שאני גוזר עליהם עושים כו'.

como Adam, o primeiro homem, e se fazem como um animal”: humildes de espírito; veja ali o comentário de Rashi etc. E assim está escrito em Rabbos, Parshas Beshalach, capítulo 21, sobre o versículo “Minha pomba”: “O Santo, bendito seja Ele, disse: Diante de Mim, eles são como uma pomba simples; tudo o que decreto sobre eles, fazem” etc.

57 וע"כ בענין חיוב אכילת מצה שהוא תחלת העבודה צ"ל לחם עוני דוקא שהוא בחי' אמונה ואתכפא בלי שום טעם ודעת.

Portanto, no que diz respeito à obrigação de comer matzá, que é o início do serviço divino, ela deve ser especificamente “pão da pobreza”, que corresponde ao nível da fé e da submissão (iskafya), sem qualquer razão ou conhecimento.

וע"כ אין ליתן בה מלח. שהמלח הוא נותן טעם להיות בחי' טעם ודעת שהוא גילוי פנימית התורה כו'.

Portanto, não se deve pôr sal nela, pois o sal lhe dá sabor, fazendo surgir o nível do sabor e do conhecimento, que é a revelação da dimensão interior (pnimiyut) da Torá, etc.

וראשית העבודה צ"ל בבחי' לחם עוני דוקא. ולכן ישראל מונין ללכנה, אלא שאח"כ צריך להיות בה המשכת הדעת מבחינת שמשא

E o início do serviço divino deve ser especificamente na forma de “pão da pobreza”. Por isso, Israel conta segundo a lua. Mas, depois, é preciso que Daat seja atraída para ela a partir do nível do sol,

וזהו ענין מזה עשירה, ועמ"ש בפי רבת תעשרנה פלג אלקים בדי"ה והיה מספר בניי [בני ישראל] כחול הים כו' ואזי מבחי' דל"ת נעשית ה' ועמ"ש בזה סדי"ה המגביהי לשבת כו':

e este é o conceito de “matzá rica”. Veja o que está escrito na explicação de “Tu a enriqueces grandemente; o regato de D'us”, no discurso que começa “E o número dos filhos de Israel será como a areia do mar”, etc.; então, do nível da letra dalet ela se torna uma hei. Veja também o que está escrito sobre isso no final do discurso que começa “Aquele que Se eleva para sentar”, etc.

58 ט וביאור הענין יש להקדים מ"ש באו"ת [באור תורה] פ' קרח בשם הה"מ [הרב המגיד] נ"ע [נשמתי עדן] וז"ל [וזה]

לשונן] והנה נאמר באהרן ברית מלח עולם הוא. הוא כתיב והקרי היא.

9. Para explicar o assunto, devemos primeiro introduzir o que está escrito em Or Torah, Parashat Korach, em nome do Maguid, de abençoada memória; eis suas palavras: “Ora, está dito sobre Aharon: ‘Ele (hu) é uma aliança eterna de sal’: está escrito hu, mas a leitura é hi.”

והנה ידוע שאהרן שושבינא דמטרוניתא והוא המקשר עולמות ע"י עבודת הקרבנות והקטורת שהוא לשון קשר. כי תרגום ותקשור על ידו בפי וישב וקטרת על ידיה.

Ora, é sabido que Aharon é o acompanhante da Rainha (Matronita), e é ele quem une os mundos por meio do serviço das oferendas e do incenso (ketoret), termo que significa união; pois o Targum traduz “e ela amarrou em sua mão”, na Parashat Vayeshev, como “uketeras al yedeih”.

59 וזהו פי ברית מלח לשון עירוב כמו המלחים. היינו כדפרש"י [כדפירש רש"י / כדפירש רש"י] בחומש פ' כי

תשא ע"פ ממולח טהור קדש מעורב שיערב יפה יפה ואומר אני שדומה לו וייראו המלחים כו' שמהפכין כו' ע"ש.

E este é o significado de “aliança de sal (melach)”: um termo que significa mistura, como em hamalachim (os marinheiros). Isto é, conforme Rashi explicou no Chumash, na Parashat Ki Tissá, sobre o versículo “salgado (memulach), puro, santo”: “misturado; que se misture muito bem. E digo que algo semelhante é ‘E os marinheiros (hamalachim) temeram’, etc., pois eles revolvem [a água]”, etc.; veja ali.

60 ופי' ברית מלח שכרת לו ברית שע"י עבודת הקרבנות יקשר ויערב העולם שהם כלל העולמות בא"ס שהוא יהיה הממוצע והמחבר והמקשר העולמות זה בזה כו' וזהו עלה בכבש כו'.

E o significado de “aliança de sal” é que Ele fez uma aliança com ele, segundo a qual, por meio do serviço das oferendas, ele ligaria e mesclaria o mundo — que é a expressão geral e coletiva de todos os mundos — ao Infinito (Ein Sof), tornando-se o intermediário que une e liga os mundos entre si, etc. E isto é “subiu pela rampa”, etc.,

עד מערבית שהוא מדת אהרן ברית מלח שמערב העולמות כו', והנה הכתיב ברית מלח עולם הוא והקרי היא

até o [canto] ocidental (ma'aravis), que é o atributo de Aharon, a aliança de sal, que mescla (me'a-rev) os mundos, etc. Ora, a forma escrita é “uma aliança eterna de sal, hu”, e a leitura é hi,

כי למעלה הוא בהעלם גדול לכך כתיב הוא לשון נסתר אבל למטה כאשר בא תוך הקרי שהוא הדבור ושם הוא התגלות

pois, acima, isso está em grande ocultação; por isso, está escrito hu, termo que designa o oculto (nistar). Mas, abaixo, quando chega à leitura, que é a fala, ali há revelação;

לכן נק' היא עכ"ל [עד כאן לשוננו], וזהו שבקטורת נאמר ממולח כי הקטרת הוא ענין הקשר והעירוב כו'.
por isso é chamada hi.” Fim da citação. E é por isso que, a respeito do incenso, se diz “salgado”, pois o incenso representa a ligação e a mescla, etc.

61 וביאור ענין שמערב העולמות, כי הנה ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] ביום חתונתו זו מתן תורה, וצ"ל מהו פי' חתונתו, אך כי חיתון פירושו תערובות כמ"ש בת"י פי' עקב ז' ג'.

A explicação de como ele mistura os mundos: nossos Sábios, de abençoada memória, disseram: “No dia de seu casamento”: isto se refere à Outorga da Torá.” É preciso entender o que significa “seu casamento”. Mas chitun (casamento) significa mistura, como está escrito no Targum Yerushalmi, Parshat Ekev, 7:3.

וא"כ פי' ביום חתונתו היינו ענין תערובות והתקשרות העולם בא"ס ב"ה ע"י התורה, והוא ע"פ מ"ש ברכות פ' וארא פי"ב ע"פ כל אשר חפץ ה' עשה אמר דוד אע"פ [אף על פי] שגזר הקב"ה השמים שמים לה' כו'

Se assim é, o significado de “no dia de seu casamento” é a mistura e a ligação do mundo com o Infinito (Ein Sof), bendito seja Ele, por meio da Torá. E isso está de acordo com o que está escrito em Rabbos, Parshat Vaerá, capítulo 12, sobre o versículo “Tudo o que D'us desejou, Ele fez”: “David disse: embora o Santo, bendito seja Ele, tenha decretado: ‘Os céus são céus de D'us’, etc.,

כשבקש ליתן התורה בטל גזירה ראשונה ואמר התחתונים יעלו לעליונים והעליונים ירדו לתחתונים ואני המתחיל שנאמר וירד ה' על הר סיני.

quando Ele quis dar a Torá, anulou o primeiro decreto e disse: ‘Os inferiores subirão aos superiores, e os superiores descerão aos inferiores, e Eu serei o primeiro a começar’, como está dito: ‘E D'us desceu sobre o Monte Sinai.’

62 וכתוב ואל משה אמר עלה אל ה' הוי כל אשר חפץ ה' עשה בשמים ובארץ עכ"ל [עד כאן לשונו].

E está escrito: “E a Moshe Ele disse: Sobe a D'us.” Assim: “Tudo o que D'us desejou, Ele fez nos céus e na terra.” Fim da citação.

ופי' ענין ירידה ועלייה יובן ממ"ש במ"א בד"ה ושמתי כדכד שמשותיך כדין וכדין כו' ועכ"פ [ועל כל פנים] הוא השתלשלות והמשכת האור מסוכ"ע בממכ"ע [בממלא כל עלמין] וזהו כי כל בשמים ובארץ דאחיד בשמיא וארעא כו' וזהו ענין ברית מלח עולם.

E o significado da descida e da subida será compreendido a partir do que está escrito em outro lugar, no discurso que começa com “E farei tuas janelas de kadkod”, “kedein ukedein” etc. De todo modo, trata-se da descida e da extensão da luz desde a luz que circunda todos os mundos (sovev kol almin) até a luz que preenche todos os mundos (memalê kol almin). E isto é “Pois tudo o que há nos céus e na terra”: “que se apega ao céu e à terra” etc. E este é o conceito de “uma aliança eterna de sal”.

63 והנה פי' ליל שמורים הוא ע"ד שמור לנוקבא היינו מה שהמקבל ממתין ומצפה ומייחל אל המשפיע כעני הצופה ומביט מתי יתן הבעה"ב [הבעל הבית] לידו מאומה כמ"ש סד"ה זכור את יום השבת כו'

Ora, o significado de “uma noite de vigília (leil shimurim)” segue a ideia de “shamor (guardar) é para Nukvá (o feminino)”: isto é, o receptor espera, antecipa e anseia pelo doador, como um pobre que observa e olha [para ver] quando o dono da casa colocará algo em sua mão, conforme está escrito no final do discurso que começa com “Lembra-te do dia de Shabat” etc.,

בענין פ"י שמור כו' ע"ש וכך הוא ענין ליל שמורים. אשר בחי' ליל הוא מדת החשך וההעלם ונמשך מבחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין].

sobre o significado de shamor etc.; veja ali. Assim também é o conceito de “uma noite de vigilância”: pois o nível de “noite” é o atributo da escuridão e do ocultamento, e provém do nível da luz que preenche todos os mundos (memalê kol almin).

64 ובחי' זו היא בחי' שמורים ומצפה להמשכת האור מבחי' סוכ"ע שהוא בלי גבול. ולכן נאמר שמורים לשון רבים ע"ש [על שם] התחברות משפיע ומקבל כמ"ש בזח"ב [בזהר חלק ב'] פ' בא דל"ח ע"ב

E este nível é o de “vigília”, e aguarda a descida da luz do nível da luz que circunda todos os mundos (sovev kol almin), que é ilimitada. Por isso, diz-se shimurim no plural, em alusão à união entre quem concede e quem recebe, como está escrito no Zohar, Part II, Parshas Bo, folio 38b.

ולכן המצה היא דוקא לחם עני כעני הצופה ומביט כו' כנ"ל וכן פ"י בפ' ויצא דקנ"ז ע"א בענין לחם עני מאן עני דא דוד מלכא דכתיב ביה כי עני ואביון אני.

Portanto, a matsá é especificamente “pão da pobreza”, como um pobre que vigia e olha, etc., conforme mencionado acima. E assim é explicado em Parshas Vayetzei, folio 157a, a respeito do “pão da pobreza”: “Quem é o pobre? Este é o rei David, sobre quem está escrito: ‘Pois sou pobre e necessitado.’”

65 והאי לחם עני אקרי מצה נוקבא בלא דכורא מסכנותא הוי. אתקריבו לגבי מצה בקדמיתא כיון דקריבו לון יתיר עייל לון קב"ה [קודשא בריך הוא] בדרגין אחרנין ואתחבר דכורא בנוקבא וכדין מצה כד אתחברת בדכורא אקרי מצוה בתוספת וא"ו עכ"ל [עד כאן לשונו].

E este “pão da pobreza” é chamado matsá: o feminino sem o masculino é pobreza. A princípio, foram aproximados da matsá; depois que Ele os aproximou ainda mais, o Santo, bendito seja Ele, conduziu-os a outros níveis, e o masculino uniu-se ao feminino. Então, quando a matsá se une ao masculino, é chamada mitsvá, com o acréscimo de um vav.” Fim da citação.

66 ועמ"ש מענין וא"ו בד"ה הקל קול יעקב ומ"ש לקמן בד"ה ששת ימים תאכל מצות, וכיון שכן שבח"י מצה הוא דוקא לחם עני, שמשמרת לקבל היחוד ואור העליון מבח"י סוכ"ע קודם שנמשך האור.

(E veja o que está escrito sobre o assunto do vav no discurso que começa com “A voz é a voz de Yaakov”, e o que está escrito adiante no discurso que começa com “Durante seis dias comerás matsot”). E, sendo assim, o nível da matsá é especificamente “pão da pobreza”, que aguarda receber a união e a luz superior do nível da luz que circunda todos os mundos (sovev kol almin), antes que a luz seja atraída para baixo,

רק הוא בבח"י שמור לנוק' [לנוקבא], ולכן נוהגין שלא ליתן מלח במצה, שבח"י ברית מלח עולם זהו כאשר כבר נמשך האור ונעשה בח"י תערובות וזהו ע"י אהרן שושבינא דמטרוניתא כו',

[e] está somente no estado de “shamor para Nukvá”; por isso, o costume é não colocar sal na matsá. Pois o nível de “uma aliança eterna de sal” corresponde ao momento em que a luz já foi atraída para baixo e se estabeleceu um estado de mistura; e isso ocorre por meio de Aharon, o acompanhante nupcial da Rainha, etc.

ומ"ש בדוד ברית מלח עולם זהו לאחר שרימם הקב"ה מלכותו ונמשך האור מבח"י סוכ"ע בממכ"ע [בממלא כל עלמין] וכמ"ש דוד ארוממך אלקי המלך כו', אבל בבח"י מצה לחם עני א"צ [אין צריך / אינו צריך] ליתן מלח כו'.

E o que se diz a respeito de David, “uma aliança eterna de sal”, refere-se ao momento posterior à exaltação de sua realeza pelo Santo, bendito seja Ele, e à atração da luz do nível da luz que circunda todos os mundos para a luz que preenche todos os mundos (memalê kol almin), como David disse: “Eu Te exaltarei, meu D'us, ó Rei”, etc. Mas, no nível da matsá, “pão da pobreza”, não é necessário colocar sal, etc.

ומזה יובן איך מנהג ישראל תורה, ואח"כ בקרבנות שהוא ענין הקירוב והיחוד של המדרגות דממכ"ע [דממלא כל עלמין] וסוכ"ע בא המצוה ולא תשבית מלח כו' כדי להיות התקשרות והתחברות כו':

Disso se compreenderá como “o costume de Israel é Torá”. E, depois, no caso das oferendas, que dizem respeito à aproximação e à união dos níveis da luz que preenche todos os mundos e da luz que circunda todos os mundos, vem o mandamento: “Não omitirás o sal”, etc., para que haja ligação e união, etc.

67 י ועפ"ז [ועל פי זה] **י"ל** [יש לומר] **ג"כ** מה שפרש"י [שפירש רש"י / שפירוש רש"י] שהספנים נקראו מלחים ע"ש [על

שם] שמהפכין את המים במשוטות כשמנהיגין את הספינה כו',

10. Com base nisso, pode-se também explicar o que Rashi explicou: os marinheiros são chamados malachim porque revolvem a água com os remos quando conduzem o navio etc.

דהנה כתיב כה אמר ה' הנותן בים דרך (בישע"י [בישעיה] סי' מ"ג י"ו) פ"י כי ים עלמא דאתכסיא והקב"ה נותן בו דרך שיוכלו הנשמות לעלות שם.

Pois está escrito: “Assim diz D'us, que abre um caminho no mar” (Isaías, capítulo 43, [versículo] 16). O sentido é que o mar é o mundo oculto (alma de'iskasya), e o Santo, bendito seja Ele, abre nele um caminho, para que as almas possam ascender ali.

והיינו ע"י הספינות שהם הלבושים של תומ"צ [תורה ומצות] שבהן ועל ידן מתעלים בים היינו העלייה מבי"ע לאצ"י כמ"ש בבה"ז [בביאורי הזהר] פ' בשלח דס"ז ע"א שיש נשמות הנק' נוני ימא וע"ד מן המים משיתיהו

Isto é, por meio dos navios, que são as vestes da Torá e das mitsvot, nas quais e por meio das quais ascendem no mar — isto é, a ascensão de Beriá, Yetsirá e Assiá a Atsilut —, como está escrito em Biurei HaZohar, Parashat Beshalach, fólho 67a, que há almas chamadas “peixes do mar”, à semelhança de “pois eu o tirei da água”,

שהם בעצם מעלמא דאתכסיא נשמות דאצילות אכן נשמות דבי"ע שהם מיבשה מעלמא דאתגליא לא יוכלו לעלות בים כ"א ע"י הלבושים שהם הנק' ארכין, שם אניות יהלכון כו'

que são, por essência, do mundo oculto, almas de Atsilut. Mas as almas de Beriá, Yetsirá e Assiá, que vêm da terra seca, do mundo revelado (alma de'isgalya), não podem ascender no mar senão por meio das vestes, chamadas “barcos” (arvin): “Ali navegam os navios” etc.

וע"ש דס"ט ע"ג [עמוד ג'] שזהו ע"ד ויבא משה בתוך הענן כו' ועמ"ש מזה בתו"א [בתורה אור] פ' חיי שרה.

E veja ali, fólho 69, coluna c, que isto é semelhante a “E Moshe entrou no meio da nuvem” etc. E veja o que está escrito a esse respeito em Torah Ohr, Parashat Chayei Sarah.

ועוד יש פ"י הנותן בים שהוא מלי דרך שממשיך בו ההמשכה מלמעלה היינו ע"י יסוד ז"א שממשיך בו מחב"ד [מחכמה בינה ודעת] שבחכמה מלובש אור א"ס ב"ה

Há ainda outra explicação de “que abre no mar”: [o mar] é Malchut, e “um caminho” significa que Ele faz fluir nele o fluxo que vem do alto, isto é, por meio de Yessod de Zeir Anpin, que faz fluir nele a partir de Chochmá, Biná e Daat; pois em Chochmá está revestida a Luz Infinita (Or Ein Sof), benedito seja Ele.

(וכמ"ש מזה בזח"א [בזהר חלק א] בראש"י [בראשית] כ"ט סע"ב [סוף עמוד ב] מקץ קצ"ז ע"ב תרומה קל"ז סע"א [סוף עמוד א] ובסה"מ [ובספר הדרת מלך] ס"י קי"ד קט"ו).

(Como está escrito a esse respeito no Zohar, Parte I, Bereshit, [fólio] 29, fim do lado b; Miketz, 197b; Terumah, 137, fim do lado a; e em Sefer Hadrash Melech, seções 114 [e] 115.)

וזהו משרז"ל [משרבותינו זכרונם לברכה] ברבות קדושי' [קדושים] פכ"ה ע"פ אחרי ה' אלהיכם תלכו וכי אפשר לב"ו [לבשר ודם] להלך אחר הקב"ה אותו שכתוב בו בים דרך כו' אלא כו'

E é isto que nossos Sábios, de abençoada memória, disseram em Rabbos, Kedoshim, capítulo 25, sobre o versículo “Após Havayá, vosso D'us, andareis”: “É possível que um ser de carne e sangue caminhe atrás do Santo, bendito seja Ele, sobre quem está escrito: ‘Teu caminho está no mar’ etc.? Mas...”

ויטע ה' אלקים גן בעדן אף אתם כו' ע"ש, והמכוון כי התו' [התורה] נק' עץ חיים ונק' גן היינו ג"ן סדרים דאורייתא וכן המצות הם עצי הגן והפרדס (ברכות פ' כי תצא).

“E Havayá, D'us, plantou um jardim no Éden’: vocês também”, etc.; veja lá. A intenção é que a Torá é chamada “árvore da vida” e é chamada gan (jardim), isto é, os cinquenta e três (gan) segmentos da Torá; e, igualmente, as mitsvot são as árvores do jardim e do pomar (no Rabbos, Parshas Ki Seitzei).

וע"י קיום התומ"צ [התורה ומצות] יבואו לבחי' ומדרגת אחרי ה' אלקיכם תלכו מ"ש בו בים דרך וכן הם יעלו ע"י להיות להם דרך בים הנ"ל ועז"נ [ועל זה נאמר] דרכיה דרכי נועם כו'

E, por meio do cumprimento da Torá e das mitsvot, chegarão ao nível e grau de “Após Havayá, vosso D'us, andareis”, acerca de Quem está escrito: “Teu caminho está no mar”; e, da mesma forma, por meio disso, elevar-se-ão, de modo que haja para eles um caminho no mar mencionado acima. E a respeito disso se diz: “Seus caminhos são caminhos de deleite”, etc.

(משלי ג' י"ז) וזהו ושמרו דרך הוי' עמ"ש ע"ז בת"א [בתורה אור] פ' בשלח בד"ה אשירה להוי' ובד"ה מהלכים בין העומדים בענין אם בדרכי תלך כו'.

(Provérbios 3:17). E isto é: “E guardarão o caminho de Havayá”; veja o que está escrito a esse respeito em Torah Ohr, Parshas Beshalach, no discurso que começa com “Cantarei a Havayá” e no discurso que começa com “Caminhando entre os que estão de pé”, sobre o tema de “Se andares nos Meus caminhos”, etc.

אך הספינות והלבושים הנ"ל צריכים עוד לבחי' מלחים המנהיגים אותם בים וכמ"ש בזח"ב [בזהר חלק ב'] מ"ח ב' בענין דאתי חד דברא בימא כו',

Mas os navios e as vestimentas mencionados acima ainda precisam do nível de marinheiros (malachim) que os conduzem no mar, como está escrito no Zohar, Parte II, [fólio] 48b, a respeito de “vem alguém que conduz no mar”, etc.,

שהוא דוקא הנותן בים דרך ע"י שממשיך בו האור והשפע מאור א"ס ב"ה כנ"ל וממתיק גבורות הגלים של הים אזי דוקא יוכלו הספינות לילך בו.

que é precisamente “Aquele que abre um caminho no mar”, fazendo fluir para dentro dele a luz e a abundância da Luz Infinita, bendito seja Ele, como mencionado acima, e adoçando as severidades (Guevuros) das ondas do mar; somente então os navios poderão navegar nele.

68 וע"ז רמזו רז"ל [רבותינו זכרונם לברכה] בירושלמי פ"ב [פרק ב'] דשבת וברכות פ' בראשית פ"ו בחקתי פל"ה הנותן בים דרך מן העצרת ועד החג,

E a isso aludiram nossos Sábios, de abençoada memória, no Talmud de Jerusalém, capítulo 2 de Shabat, e no Midrash Rabbá, Parashat Bereshit, capítulo 6, [e] Bechukotai, capítulo 35: “Aquele que abre um caminho no mar”: desde Atseret até a Festa,”

והיינו ע"י שאזי נמשך דרך הוי', כי בעצרת הוא מתן תורה כו' וע"ז נעשה בים דרך כו'

isto é, porque então “o caminho de Havayá” é atraído para baixo; pois em Atseret ocorreu a Outorga da Torá, etc., e por meio disso abre-se um caminho no mar, etc.

ובעבודה זהו ע"ד מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] מצות צריכות כוונה, והיינו כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] שיקבל עליו עול מלכות שמים תחלה ואח"כ יקבל עליו עול מצות.

E, no serviço Divino, isso corresponde ao ensinamento de nossos Sábios, de abençoada memória: “As mitsvot requerem intenção”; isto é, conforme disseram nossos Sábios, de abençoada memória: “Que primeiro aceite sobre si o jugo do reinado dos Céus e, depois, aceite sobre si o jugo das mitsvot.”

עול מלכות שמים ע"י ק"ש [קריאת שמע] למס"נ [למסירות נפש] באחד, ע"י ממשיך דרך הוי בבחי' ים מלמעלה למטה, כי ים דומה לרקיע כוי לכסה"כ [לכסא הכבוד] כוי שזמנה משיכיר בין תכלת ללבן.

O jugo do reinado dos Céus [é aceito] por meio do Shemá, entregando a própria alma em “Um”; por meio disso, atrai-se “o caminho de Havayá” para o nível de “mar”, de cima para baixo. Pois “o mar se assemelha ao firmamento”, etc., “ao Trono de Glória”, etc.; cujo horário é “desde quando se pode distinguir entre o azul (techelet) e o branco”,

69 ותכלת דומה לים כוי לכסה"כ [לכסא הכבוד] אשר ע"י ממשיך הנותן בים דרך מלמעלה למטה, וכמ"ש בים דרכך ושבילך כוי

E “o techelet se assemelha ao mar”, etc., “ao Trono de Glória”; por meio disso, atrai-se “Aquele que abre um caminho no mar” de cima para baixo; como está escrito: “Teu caminho está no mar, e Teu trilho”, etc.

ואח"כ יקבל עליו עומ"צ [עול מצוות] שאז ע"י המצות שהם הארבין דהיינו האניות יוכלו גם הנשמות להיות להם דרך בים כוי.

E, depois, deverá aceitar sobre si o jugo das mitsvot; pois então, por meio das mitsvot, que são os “barcos”, isto é, as embarcações, também as almas poderão ter um caminho no mar, etc.

70 וע"כ נק' הספנים מלחים ופרש"י [ופירש רש"י / ופירוש רש"י] שהוא ג"כ לשון תערובות שמהפכין את המים כוי, ויש לפרש שהתערובות הוא שממשיכים דרך בים מלמעלה למטה להיות בים דרכך

Por isso, os marinheiros são chamados de malachim, e Rashi explicou que também é um termo que denota mistura, pois eles revolvem a água etc. Pode-se explicar que a mistura consiste em abrir um caminho no mar, de cima para baixo, para que se cumpra: “Teu caminho está no mar”;

וכן מלמטה למעלה שיוכלו אנשי היבשה שמעלמא דאתגליא להתעלות למעלה להיות להם השגה בעלמא דאתכסיא,

e, igualmente, de baixo para cima, para que as pessoas da terra firme, que pertencem ao mundo revelado, possam ascender e alcançar o mundo oculto.

אך קי"ס [קריעת ים סוף] הוא בחי' עליונה יותר שהים נעשה בו דרך יבשה ממש ואזי א"צ [אין צריך / אינו צריך] לארבין, וע"ד מ"ש במ"א ע"פ צאינה וראינה כו' צאינה מן הלבושים והיינו ע"י גילוי.

Mas a Abertura do Mar de Juncos é um nível ainda mais elevado: nela, o próprio mar se tornou um caminho de terra realmente firme, e então não há necessidade de barcos. É semelhante ao que está escrito em outro lugar a respeito do versículo "Saí e contemplai" etc.: "Saí" dos vestimentos — e isso ocorre por meio da revelação.

בעטרה שעטרה לו אמו היינו אור הכתר שע"י הפך ים שהוא עלמא דאתכסיא להיות עלמא דאתגליא ממש

"Com a coroa com que sua mãe o coroou": isto é, a luz de Kéter, por meio da qual Ele transformou o mar, que é o mundo oculto, no próprio mundo revelado;

ואזי א"צ [אין צריך / אינו צריך] ללבושין הנקי ארבין שמפסיקין בין האדם לים החכמה שלא ניתן ליהנות מים החכמה כ"א ע"י לבוש ומשל החוצץ בינו ובין ים החכמה ע"ד ויבא משה בתוך הענן כו',

e então não há necessidade dos vestimentos chamados "barcos", que se interpõem entre a pessoa e o mar da sabedoria. Pois não é possível usufruir do mar da sabedoria senão por meio de um vestimento e de uma parábola que se interponham entre a pessoa e o mar da sabedoria, à semelhança de "Moshe entrou no interior da nuvem" etc.;

אבל כאשר הפך ים ליבשה ממש לא יצטרך כלל ללבוש ומשל כ"א יהיה בו דרך כמו ביבשה ועז"נ [ועל זה נאמר] ובנ"י [ובני ישראל] הלכו ביבשה בתוך הים כו'.

mas, quando Ele transformou o mar em terra realmente firme, não será de modo algum necessário um vestimento ou uma parábola; haverá nele um caminho, como em terra firme. Sobre isso está dito: "E os filhos de Israel caminharam em terra firme no meio do mar" etc.

71 וזהו ששת ימים תאכל מצות וביום השביעי עצרת לה' אלקיך. פ"י מצות בוא"ו זהו כשנמשך בבחי' מצה דלא מליח כו'

E este é [o sentido de] “Durante seis dias comerás matsot, e no sétimo dia [haverá] uma assembleia (atseret) para Havayá, teu D'us.” A explicação: matsot [está escrito] com um vav; isso ocorre quando se atrai para o nível da matsá, que não é salgada etc.,

בחי' וא"ו ונעשית בחי' מצוה, ועי"ז אח"כ וביום השביעי נמשך בחי' עליונה יותר להיות הפך ים ליבשה,

o nível do vav, e ela se torna o nível de mitsvá. E, por meio disso, depois, “no sétimo dia”, é atraído um nível ainda mais elevado, para que “Ele transformou o mar em terra seca”.

וזהו ענין עצרת להוי' אלקיך ע"ד אחרי הוי' אלקיכם ממש תלכו מ"ש בו בים דרך וא"צ [ואין צריך / ואינו צריך] ללבושים כו'. והיינו כדפרש"י [כדפירש רש"י / כדפירוש רש"י] ע"פ הנותן בים דרך דקאי על קריעת ים סוף:

E este é o sentido de “uma assembleia para Havayá, teu D'us”, à maneira de “Após Havayá, vosso D'us, caminhareis” — literalmente —, a respeito de Quem está escrito: “Teu caminho está no mar”, e não há necessidade de vestimentas etc. E isso corresponde ao que Rashi explicou sobre o versículo “Aquele que abre um caminho no mar”: que ele se refere à Abertura do Mar de Juncos.

LikuteiTorah.com
A PARASHÁ CHASSÍDICA

Sobre esta edição

Esta edição contém o texto hebraico e a tradução em português.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Nossa tradução em português, feita a partir da nossa tradução inglesa do hebraico, sem as notas da Kehot: CC BY 4.0.

Esta edição como um todo: CC BY-NC 4.0. Pode ser copiada, impressa e compartilhada livremente, citando a Kehot Publication Society e likuteitorah.com; não pode ser vendida. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

A tradução para o português foi feita a partir da edição em inglês de likuteitorah.com com ajuda de IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), com o hebraico ao lado para conferência; ainda não foi revisada por um editor humano. Confira com o hebraico tudo o que for importante.

O Rebe pediu que os maamarim da parashá da semana, a “Parashá chassídica”, sejam estudados durante essa semana, distribuídos pelos seus sete dias (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Por que estudá-la, e as brachot do Rebe: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Um projeto gratuito e sem fins comerciais; nada aqui é vendido. Sem afiliação com a Kehot, o Sefaria ou a Biblioteca de Lubavitch. © likuteitorah.com

De likuteitorah.com/pt/likutei-torah/vayikra/5/

DEDICADO EM HONRA DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

O pai do Rebe, Reb Levi Itzchak